Vinařský věstník

9
2020

Obsah:

Z domova	**2**
Potraviny na pranýři (nebezpečné víno – září)	**7**
Zahraniční obchod České republiky s vínem ve vinařském roce 2019/2020	**8**
Ze zahraničí	**12**

jihomoravský kraj

Ve spolupráci s Jihomoravským krajem zpracoval SVČR
Produkováno s podporou Vinařského fondu ČR.

ŠPAČEK OBECNÝ, FOTO: ARCHIV SVČR

Z domova

Köstingerová a Toman: Přejít na nová pravidla Společné zemědělské politiky bude náročné, proto musí přechodné období trvat alespoň dva roky

8. 9. 2020 – Tisková zpráva – Na dvouletém přechodném období pro novou Společnou zemědělskou politiku (SZP), nutnosti dostatečné podpory v rámci rozvoje venkova se shodli na dnešním jednání ve Vídni ministr zemědělství Miroslav Toman a ministryně zemědělství, regionů a cestovního ruchu Rakouska Elisabeth Köstingerová. Řešili například i strategii Od zemědělce ke spotřebiteli a K biodiverzitě, obnovu lesů po kůrovcové kalamitě nebo problematiku označování původu potravin.

„Jsem rád, že se s paní ministryní Köstingerovou shodujeme v tématech, která už dlouhou dobu prosazuji. Pokud jde o dvouleté přechodné období, je potřebné hlavně proto, abychom zaručili nepřerušené platby našim zemědělcům. Jsem proto rád, že tuto otázku vnímáme s paní ministryní stejně a věřím, že se nám ji podaří na Radě ministrů prosadit," řekl ministr zemědělství Miroslav Toman.

Ministr Toman seznámil rakouskou kolegyní také s pozicí ČR ke strategii Od zemědělce ke spotřebiteli a K biodiverzitě. Česká republika se plně snaží o zajištění ochrany životního prostředí a využívání šetrných postupů k půdě, vodě i vzduchu a bude je i nadále podporovat. Je ale nutné, aby stanovené cíle v rámci Evropské unie byly realistické a splnitelné. Při diskuzi bude nutné zohlednit nejen specifika jednotlivých států, ale také jejich dosavadní úsilí vynaložené k ochraně životního prostředí.

Ministr Toman a ministryně Köstingerová se shodli, že se během pandemie koronaviru prokázala nenahraditelnost evropského zemědělského sektoru. Situace kolem epidemie podle nich představuje pro členské státy zcela novou zkušenost a v budoucnu bude potřeba zúročit zkušenosti, které země letos získaly. I proto potřebují zemědělci podporu a co nejjednodušší pravidla SZP.

VOJTĚCH BÍLÝ, TISKOVÝ MLUVČÍ MINISTERSTVA ZEMĚDĚLSTVÍ (KRÁCENO)

Ministr zemědělství na setkání zemí V4: Společnou zemědělskou politiku musíme vyjednat co nejdříve. Je nutné se zaměřit na moderní technologie

29. 9. 2020 – Tisková zpráva – Ministři zemědělství rozšířené Visegradské skupiny jednali o nejdůležitějších aspektech reformy Společné zemědělské politiky (SZP) a nových technologiích v zemědělství v souvislosti se změnou klimatu. Podepsali prohlášení o dohodě o víceletém finančním rámci a zvýšení objemu finančních prostředků přidělených na SZP. Jednání se účastnili zástupci České republiky, Slovenska, Polska a Maďarska, Bulharska, Chorvatska, Estonska, Litvy, Lotyšska, Rumunska a Slovinska.

„Neustále zdůrazňuji, že Společnou zemědělskou politiku je třeba dojednat co nejdříve, a to s odpovídajícím přechodným obdobím. Zásadní pro nás zůstává dobrovolnost definice skutečného zemědělce a dobrovolnost zastropování přímých plateb a dostatečná podpora z prostředků EU pro citlivé komodity. Pro budoucí zemědělství jsou klíčové moderní technologie, které nám určitě pomohou při naplňování stále ambicióznějších environmentálních cílů a které v Česku už dlouhodobě podporujeme," řekl ministr Miroslav Toman.

Česká republika dlouhodobě podporuje a věnuje se projektům zaměřeným na precizní zemědělství, jako je například pořizování technologií pro přesnou aplikaci hnojiv a pesticidů včetně navádění přes GPS apod. Důležité jsou také inovační projekty v rámci rostlinné výroby vedoucí ke snižovaní používání chemie, k úspoře vody a pohonných hmot, a tím zmírňování negativních dopadů zemědělství na životní prostředí.

Podle účastníků jednání by strategické cíle Evropské unie, týkající se ekologie i biologické rozmanitosti, měly být realistické a finančně dosažitelné. Tyto cíle Evropská komise s členskými státy dostatečně neprojednala, takže neexistuje posouzení jejich dopadů na evropské zemědělství. Na jednání v Poznani se delegáti shodli, že tyto iniciativy nesmí negativně dopadnout na konkurenceschopnost zemědělství EU ve srovnání s třetími zeměmi.

Na jednání také zaznělo, že realizace Strategie Od zemědělce ke spotřebiteli by měla být dobrovolná s ohledem na konkrétní situaci v jednotlivých státech. Není přitom jisté, jestli bude financování SZP pro tyto cíle dostatečné. Reforma SZP by měla přispět ke zlepšení klimatu a životního prostředí, zároveň by měla ale být realistická, srozumitelná a pro zemědělce administrativně schůdná. Reforma by také měla zohledňovat národní a regionální specifika při výběru opatření v oblasti životního prostředí.

VOJTĚCH BÍLÝ, TISKOVÝ MLUVČÍ MINISTERSTVA ZEMĚDĚLSTVÍ

Tisková zpráva k aktuálním tématům v zemědělství a potravinářství

Ve čtvrtek 10. září se sešel prezident Agrární komory České republiky Jan Doležal s prezidentkou Potravinářské komory České republiky Danou Večeřovou a předsedou Zemědělského svazu České republiky Martinem Pýchou. Jednali o budoucí Společné zemědělské politice, obchodní etice, zejména o vysokých obchodních přirážkách a také o plánovaném zákazu klecových chovů v České republice.

Vzhledem k narůstajícím případům onemocnění Covid-19 se prezidium Agrární komory České republiky rozhodlo odložit původně plánovanou demonstraci dne 15. září 2020 na Malostranském náměstí.

Zemědělci v Evropě stále čekají na reformu nové Společné zemědělské politiky. Debaty o ní zcela zastínila tzv. Nová zelená dohoda pro Evropu a s ní související strategie „Farm to Fork" a Strategie pro biodiverzitu, které mají zemědělství „připravit na 21. století". I s ohledem na „zelenou revoluci", která by měla Evropskou unii stát více než 1 bilion euro, není evropský agrární sektor na takto ambiciózní reformu vůbec připraven. „Prosazujeme proto dvouleté ▸

přechodné období Společné zemědělské politiky se zachováním současných pravidel. Čeští zemědělci musí mít jistotu nepřerušených plateb, obzvlášť s ohledem na stagnaci až propad výkupních cen včetně nárůstu nákladů," řekl prezident Agrární komory Jan Doležal.

V souvislosti se Společnou zemědělskou politikou prezident Doležal hovořil také o rovných podmínkách pro tuzemské zemědělce. „Společenskou poptávku po šetrnějším zemědělství nejsme vzhledem k nízkým výkupním cenám zemědělských komodit a narůstajícím nákladům bez dotačních podpor naplnit. V roce 2004 při vstupu do EU nám bylo přislíbeno srovnání podmínek mezi západní a východní částí EU. Již před vstupem do EU existovaly rozdíly v cenách půdy a v cenách práce. Přestože náklady zemědělců jsou v Česku stejné nebo vyšší než u jejich západních kolegů, úroveň podpor je stále výrazně nižší. Úroveň ochrany přírodních zdrojů nebo welfare zvířat je v ČR přitom mnohdy na špičce EU. Nyní se dozvídáme, že i v souvislosti s reformou Společné zemědělské politiky máme dělat stále „více“, ale za méně peněz v porovnání s obdobím 2014–2020. Nechápeme, proč máme neustále tahat za kratší konec provazu, " řekl prezident Doležal.

Důležitým tématem jednání byly obchodní přirážky. Obchodní přirážky u vysoce zpracovaných výrobků mnohdy dosahují až 100 %, což snižuje také jejich dostupnost pro spotřebitele“, říká Dana Večeřová, prezidentka Potravinářské komory České republiky. Řetězce by mohly prodávat za poloviční, možná i nižší ceny, pokud by si účtovaly stejné přirážky jako malí obchodníci.

Pro příklad uvádíme průměr obchodních přirážek u brambor a jablek, jak potvrzuje viceprezident komory a předseda Ovocnářské unie Martin Ludvík. “Během koronavirové pandemie a nouzového stavu v prvním pololetí letošního roku výrazně stouply ceny konzumních jablek. Zvýšení spotřebitelských cen v obchodech tak bylo výrazně vyšší než zvýšení cen od tuzemských či dovozových dodavatelů. Obchodníci, kteří mohli mít během nouzového stavu otevřeno, tak zvýšili svoje ceny více, než je v normálních situacích obvyklé. Poptávka spotřebitelů po jablkách byla i přes zvyšování cen velmi dobrá. Lidé se snažili posilovat svoji imunitu zvýšenou konzumací čerstvého ovoce a cenu příliš neřešili.”

Průměr obchodní přirážky (1 kg za rok 2019; zdroj ČSÚ a Potravinářská komora ČR)
BRAMBORY (1 kg)
Cena od zemědělce: 7,43 Kč
Prodejní cena bez DPH: 18,29 Kč
Prodejní cena včetně DPH: 21,52 Kč
Průměrná PŘIRÁŽKA řetězců: 146,16 %
JABLKA (1 kg)
Cena od zemědělce: 10,38 Kč
Prodejní cena bez DPH: 24,40 Kč
Prodejní cena včetně DPH: 28,71 Kč
Průměrná PŘIRÁŽKA řetězců: 134,61 %

I s ohledem na problémy se zásobováním a skokový nárůst cen některých potravin se v posledních měsících v médiích diskutuje téma soběstačnosti. K tomu prezidentka PK ČR podotýká: „Zvýšení soběstačnosti i z hlediska zpracování domácí produkce je dobrou cestou, nicméně je to proces, který bude vyžadovat podporu krátkých dodavatelských řetězců, tedy prvovýroby, skladování a také zpracování. Proto by část prostředků z Fondu obnovy měla směřovat také do Programu rozvoje venkova a projektů zaměřených na podporu prvovýroby a zpracovatelského průmyslu“.

V PRAZE DNE 10. 9 2020 ING. GABRIELA DLOUHÁ, PH.D., AK ČR (KRÁCENO)

PGRLF pokračuje v příjmu žádostí do programu Zemědělec

Společnost Podpůrný a garanční rolnický a lesnický fond, a.s., informuje své klienty, že i nadále přijímá žádosti o podporu do programu Zemědělec. Od 1. října 2020 bude pokračovat příjem žádostí o podporu do programu Zemědělec, a to za stejných podmínek, které byly nastaveny doposud.

V rámci programu Zemědělec se jedná o podporu ve formě subvencí části úroků z komerčních úvěrů, které jsou zaměřeny na investice související s podnikáním v oblasti zemědělské prvovýroby. Jedná se tedy především o podporu investic do nákupu nové zemědělské techniky. Přičemž podporovaná investice by měla vést mimo jiné k rozvoji českého zemědělství a venkova.

Úplné znění pravidel programu Zemědělec je k dispozici na webových stránkách společnosti www.pgrlf.cz v sekci PROGRAMY nebo KE STAŽENÍ.

ZDROJ: PODPŮRNÝ A GARANČNÍ ROLNICKÝ A LESNICKÝ FOND, A.S., 11. 09. 2020

Mimořádné použití přípravků na ochranu rostlin pro snížení škod způsobených hrabošem polním v ČR

3. 9. 2020 – Tisková zpráva – Ústřední kontrolní a zkušební ústav zemědělský (ÚKZÚZ) vydal po dohodě s Ministerstvem zemědělství (MZe) nařízení o mimořádném použití přípravků na ochranu rostlin při řešení trvajícího kalamitního výskytu hraboše polního. Vedle aplikace přípravků zvýšenou dávkou do nor je výjimečně povolena i aplikace rozhozem, a to pouze na konkrétních pozemcích na základě rozhodnutí ÚKZÚZ. Stanovené podmínky aplikací zároveň minimalizují rizika pro necílové organismy.

Intenzita výskytu hraboše polního překročila dle monitoringu ÚKZÚZ v létě 2020 na řadě míst mnohonásobně práh škodlivosti. Jde především o lokality na území Středočeského a Ústeckého kraje, a tento stav může na podzim nastat i v dalších částech České republiky.

Situaci se dosud nepodařilo zvládnout jinými přijatelnými prostředky a hrozí další vysoké riziko značných hospodářských škod, zejména v zakládaných porostech ozimých plodin (nejen meziplodin, ale i řepky, obilnin). Zároveň nelze s jistotou určit, kdy a kde dojde k nevratnému a zásadnímu populačnímu poklesu hraboše.

Řešení tohoto mimořádného stavu při ochraně rostlin formou nařízení je za dané situace nezbytné i vzhledem ke skutečnosti, že přemnožení hraboši se často pohybují v blízkosti lidských obydlí. Vzniká tak riziko přenosu chorob z hraboše na člověka.

Za přísných podmínek a s maximálním ohledem na ochranu necílových živočichů umožňuje ÚKZÚZ aplikovat přípravky proti hraboši ve zvýšené dávce do nor, a na pozemcích, kde dosáhl nebo překročil pětinásobek prahu škodlivosti, výjimečně i rozhozem. Aplikace rozhozem je možná pouze na základě rozhodnutí ÚKZÚZ s uvedením konkrétních pozemků, a poté, co početnost hraboše přímo v terénu ověří inspektoři ÚKZÚZ.

Zemědělci mají povinnost oznámit plánovanou aplikaci ÚKZÚZ i myslivcům (uživatelům honitby), a to nejpozději tři dny předem. ÚKZÚZ bude kontrolovat dodržování podmínek aplikací stanovených v nařízení. Nařízení zahrnuje i povinnost provést aplikaci v souladu s dalšími obecně závaznými právními předpisy, např. zákonem č. 114/1992 Sb., ▸

o ochraně přírody a krajiny, s ohledem na minimalizaci rizik pro necílové organismy.

IVANA KRŠKOVÁ, TISKOVÁ MLUVČÍ ÚKZÚZ

Aktuální agrotechnická opatření pro potlačení populací hraboše polního

24. 9. 2020 – V současné době jsme svědky dvouleté silné gradace hraboše polního, který již způsobil zemědělcům ztráty odhadované na 2 mld. korun. ÚKZÚZ již dříve doporučil zejména v nejvíce kalamitou ohrožených okresech nezakládat porosty meziplodin. V kombinaci s tím je vhodné pracovat také s plochami s výdrolem, který slouží jako zdroj potravy a úkrytu pro hraboše.

V ČR byla v souvislosti s pokračující gradací hraboše polního vydána 3. září 2020 tři nařízení o výjimečném použití rodenticidů. Zemědělci tak mají za zpřísněných podmínek a s maximálním ohledem na ochranu necílových živočichů možnost aplikovat přípravky proti hraboši ve zvýšené dávce do nor, a na pozemcích, kde dosáhl nebo překročil pětinásobek prahu škodlivosti, výjimečně i rozhozem. V kombinaci s použitím rodenticidů je třeba zapojit i vhodná agrotechnická opatření, k nimž patří zejména kultivace půdy.

Populace hraboše se však nadále drží na vysoké úrovni i po posklizňové kultivaci půdy. Příčinou mohou být i technologie vyžadující zelený pokryv půdy. Hlavní plodiny jsou tak v krátkém sledu střídány meziplodinami nebo dusík vázajícími plodinami, které skýtají hrabošům úkryt a dostatek celoročního zdroje potravy.

Jestliže dříve byla pole ponechána bez rostlinného pokryvu alespoň měsíc, hraboši se museli i z nekultivovaných ploch přesunout na nezemědělskou půdu, kde našli potravu a jejich zpětný návrat na pole osetá novou plodinou mohl trvat delší dobu. Škody na vzešlém porostu pak nemusely být tak velké. Dnes se trvalým útočištěm hraboše stávají samotná pole.

Plochy pro hraboše s neatraktivním pokryvem donutí populace opustit pole. Pokud se udrží plochy bez zeleného pokryvu (a to včetně plevelů) minimálně měsíc, hraboší populace vyčerpají zásoby, sníží se množivost a opustí pozemky.

Proto mimo klasického zpracování půdy do větší hloubky a následného upěchování ÚKZÚZ doporučuje zbavit se na polích výdrolu, přestože obecně slouží jako mulč a chrání půdu před erozí a výparem a zároveň obohacuje půdu o organickou hmotu, která pak usnadní zpracování před setím.

V této souvislosti ÚKZÚZ již dříve doporučil nevysévat meziplodiny zejména v okresech postižených kalamitou nejvíce. Tam, kde byly přesto meziplodiny zasety v návaznosti na protierozní opatření, je nutné zvážit termín jejich likvidace s ohledem na výše zmíněné, a tedy zrušit po co nejdelší období pro hraboše tento „zelený most".

ZDROJ: ÚSTŘEDNÍ KONTROLNÍ A ZKUŠEBNÍ ÚSTAV ZEMĚDĚLSKÝ

Češi už zase nakupují

Obchodníci mají důvod k opatrnému optimismu. Peněženky Čechů se opět otevírají, v červenci dokonce utratili o 1,9 procenta víc než loni. Téměř stejně povyskočily i vůči předchozímu měsíci. Rostly hlavně prodeje nepotravinářského zboží, stále se naopak nedaří prodejcům automobilů. V červenci lidé více utráceli za elektroniku, vybavení domácnosti a zboží pro volný čas. „Červencové tržby ukazují, že se chuť nakupovat českým spotřebitelům zcela jistě vrátila," komentoval vývoj Petr Dufek z ČSOB. „Dá se říct, že vlna koronakrize už alespoň v této části ekonomiky opadla, neboť spotřebitelé utráceli téměř stejně jako v únoru, tedy těsně před vypuknutím tuzemské koronakrize," dodal. Roli podle něj sehrály i tentokrát odložené nákupy, i když v menší míře, než to bylo v květnu a v červnu. Na místě je střízlivý optimismus. Růst je totiž zatím pomalejší než v minulém roce a lehce utlumený může zůstat i v dalších měsících kvůli možným otřesům na trhu práce. Radost poněkud může kalit skutečnost, že za vyššími útratami je i vysoká inflace, která dosahuje tří procent. Faktem však zůstává, že útraty jsou letos stále slabší. Za celý loňský rok tržby vzrostly o 4,8 procenta, ale za období leden až červenec letošního roku o 0,5 procenta poklesly. Internetové obchody rostly o 21 procent a dlouhodobě posilují svou pozici. Pravda však je, že v prvním prázdninovém měsíci tempo polevilo z růstu o 33 procent v květnu a o 27 procent v červnu. Zatímco mírně (o 0,8 procenta) rostly nespecializované prodejny s převahou potravin, kam spadají velké řetězce typu Tesco, tak specializované menší obchody hlásí propad o 6,7 procenta. Může to znamenat, že část lidí začala šetřit na dražších potravinách.

ZDROJ:WWW.IDNES.CZ, AUTOR: FILIP HORÁČEK, 4. 9. 2020 (KRÁCENO)

Pandemie dala světu levné ořechy. Brutálně zlevnily hlavně mandle

Svět letos mohou zaplavit laciné ořechy. Pandemický svět je totiž přestal zobat na místech, kde byly odjakživa oblíbenou pochutinou na jídelních lístcích. Vinárny, bary, či hotely, oblíbená místa setkávání lidí, kteří tam mimo jiné spořádali kvanta oříšků, utrpěly v posledních měsících zásadní propad byznysu, který oplakávají i velcí světoví producenti oříšků. Jejich ceny totiž spolu s pádem poptávky ztratily od počátku roku desítky procent. Cena mandlí tak například propadla podle statistik společnosti Mintec od ledna o čtyřicet procent. Třetinový propad stihl ceny mandlí jen od počátku dubna, kdy začaly s pandemií aktivně bojovat i země na obou březích Atlantiku. Mandle se tak staly smutnou výslednicí negativních vlivů – nejen koronakrize, ale i bohaté úrody v hlavních pěstitelských regionech, jako je Kalifornie, či obchodní války Spojených států s Čínou. Zatímco Spojené státy, které vyprodukují osmdesát procent světové nabídky mandlí, hlásí letos zhruba o šest procent lepší úrodu, odbyt v Číně, která je naopak největším globálním dovozcem, kvůli zavedení cel na americké zboží a útlumu veřejného stravování klesl takřka o čtvrtinu. Čínský odbyt pistácií spadl bezmála o čtyřicet procent a vlašských ořechů dokonce o více než šedesát procent. Propad cen nepostihl jen mandle, od ledna zlevnily takřka o dvacet procent i vlašské ořechy, u oříšků kešu to byla zhruba desetina. Producentům ořechů tak zbyly jen velmi skromné marže. „Obáváme se, že se ceny mohou dostat pod výrobní náklady," řekl agentuře Bloomberg farmář Bill Carriere.

ZDROJ: E15.CZ, AUTOR: JAROSLAV BUKOVSKÝ, 31. 8. 2020 (KRÁCENO)

Schválené Žádosti o dotaci v rámci 8. kola Programu rozvoje venkova – operace 4.2.1

V Praze dne 22. září 2020

Státní zemědělský intervenční fond ke dni 22. září 2020 schválil na základě alokace stanovené Ministerstvem zemědělství ČR 12 Žádostí o dotaci v rámci operace 4.2.1 Zpracování a uvádění na trh zemědělských produktů. Byly schváleny pouze žádosti, u kterých již byla provedena administrativní kontrola dokumentace z výběrového/zadávacího řízení, a v rámci bodového hodnocení se nachází nad hranicí pro schválení žádostí.

Další žádosti budou průběžně schvalovány v následujících týdnech.

Souhrnný přehled Žádostí o dotaci v operaci 4.2.1 Zpracování a uvádění na trh zemědělských produktů (oblast vinařství)

Operace		RO SZIF							Celkem
		Praha	České Budějovice	Ústí nad Labem	Hradec Králové	Brno	Olomouc	Opava	
4.2.1 a	Počet schválených žádostí	11	11	6	9	51	5	2	95
	Finanční požadavek (Kč)	30 980 651	20 707 350	7 244 550	9 604 200	76 575 551	4 102 984	564 000	149 779 286
4.2.1 b	Počet schválených žádostí	13	7	7	14	38	10	4	93
	Finanční požadavek (Kč)	40 898 714	31 091 135	5 483 372	32 069 285	103 400 178	36 662 864	26 500 480	276 106 028
4.2.1 c	Počet schválených žádostí	2	2	1	1	4	3	2	15
	Finanční požadavek (Kč)	2 689 231	1 933 681	1 336 359	4 760 000	22 391 500	3 425 610	5 231 275	41 767 656
Celkem	Počet schválených žádostí	26	20	14	24	93	18	8	203
	Finanční požadavek (Kč)	74 568 596	53 732 166	14 064 281	46 433 485	202 367 229	44 191 458	32 295 755	467 652 970
Celkem	Počet neschválených žádostí	1	-	-	-	5	-	-	6
	Finanční požadavek (Kč)	10 451 560	-	-	-	8 868 094	-	-	19 319 654

Příjemci dotací v rámci vinařství:

Subjekt *	Název projektu	Částka (Kč)
	Pořízení technologií do vinařství	314 400
BISENC s.r.o.	Modernizace Vinařství Bisenc	350 640
Vinařství LAHOFER, a.s.	Technologie 2019	1 174 880
	Modernizace Vinařství Balga	196 000
VÍNO BLATEL, a.s.	Zpracování a uvádění na trh zemědělských produktů	1 841 787
THAYA vinařství, spol. s r.o.	Výrobní hala - technologie	12 000 000
	Nákup technologie do vinařství	356 076
Gotberg, a.s.	Zpracování a uvádění na trh zemědělských produktů	221 297
	Pořízení technologií pro zpracování vína	235 723
	Investice VI.	1 997 622
	Investice do provozu vinařství	336 900
Víno Staňkovi s.r.o.	Modernizace provozu	586 000
	Zlepšení technologie výroby vína	356 000
	Modernizace vinařství	1 522 720
Žerotín, a.s.	Modernizace ve vinařství Žerotín, a.s.	1 120 800
	Modernizace vinařství	278 852
	Modernizace vinařství	1 000 000
	Vybavení vinařství	240 036
	Investice do provozu vinařství	200 000
Rodinné vinařství Jedlička, a.s.	Modernizace Vinařství Jedlička	1 997 276
	Pořízení lisu na hrozny	199 408
Gurdau Vinařství, s.r.o.	Modernizace zpracovatelského provozu	12 000 000
	Pořízení technologií do vinařství	143 480
LAMBECK s.r.o.	Investice do zpracování vlastní produkce révy vinné	396 000
Farma Pálava s.r.o.	Modernizace zpracovatelského provozu	715 600
	Modernizace vinařství	80 000
	Modernizace vinařství	236 760
	Investice do provozu vinařství	4 147 283
	Pořízení nádob do vinařství	80 000
	Modernizace vinařství	159 171
Gala Vinařství, a.s.	Modernizace zpracovatelského provozu	756 000
	Modernizace zpracovatelského provozu	874 954
	Modernizace zpracovatelského provozu	1 872 000
	Modernizace vinařství	112 000
	Modernizace zpracovatelského provozu	228 000
Vino Masarik s.r.o.	Sklad na víno a pořízení technologií	637 826
	Modernizace zpracovatelského provozu	138 000
VINAŘSTVÍ SPRINGER a.s.	Dovybavení vinařství Springer II	129 000
VINICOLA, s.r.o.	Modernizace zpracovatelského provozu	2 328 126
Zámecké vinařství Bzenec s.r.o.	Modernizace vinařského provozu	3 397 218
WIFCOM a.s.	Modernizace výrobních a prodejních prostor	4 746 766
RÉVA RAKVICE s.r.o.	Investice firmy RÉVA RAKVICE s.r.o. 2019/20 5	997 600
PROQIN s.r.o.	CENTRUM KLASICKÉ PRODUKCE	1 478 000
Vinum Moravicum a.s.	Pořízení technologie do vinařství	1 280 000
VINAŘSTVÍ POD OŘECHY s.r.o.	Modernizace vinařského provozu	2 992 065
Vinofol, s.r.o.	Technologie 2019	1 955 200
Kamil Prokeš s.r.o.	Modernizace zpracovatelského provozu	5 507 520
VÍNO ZLOMEK & VÁVRA s.r.o.	Rozšíření technologického vybavení ve společnosti	3 976 000
Vinařství Šabata s.r.o.	Nákup technologií - zpracování vína II	398 840
ESOX, spol. s r.o.	Investice do vinařského provozu	240 000

**U velkého počtu přidělených dotací SZIF subjekt neuvádí, kde není uveden, nepatří pod subjekt uvedený nad ním*

Potravinářská inspekce zjistila 21 tun rozinek kontaminovaných ropnými oleji

16. 09. 2020 Státní zemědělská a potravinářská inspekce (SZPI) nařídila společnosti Orient Bohemia s.r.o., Na Sezníku 309/4, Olomouc, aby neprodleně stáhla z tržní sítě potravinu Rozinky Malayer, označení šarže a datum minimální trvanlivosti do: 12/2021, velikost balení: 10 kg a 1 kg, země původu: Irán.

Laboratorní rozbor v potravině potvrdil přítomnost minerálních (ropných) olejů (frakce C18 – C42) v množství 173 miligramů na kilogram (mg/kg), příslušný právní předpis ale nepřipouští přítomnost jakéhokoli detekovatelného množství minerálních olejů. Inspektoři SZPI proto dovozci zakázali uvádět na trh dosud neuvolněnou část závadné šarže potraviny a dále nařídili okamžité stažení uvolněné části šarže od všech odběratelů. Šetření dalších fází odběratelského řetězce ze strany SZPI pokračuje.

Inspektoři vzorek odebrali ve velkoskladu společnosti Orient Bohemia s.r.o., celková velikost nevyhovující šarže představovala 21 tun. Dodavatelem potraviny ze země původu je dle průvodní dokumentace subjekt: Mr. Amin Mearaji Far, TABRIZ – Irán. SZPI informaci vložila do evropského systému rychlého varování pro potraviny a krmiva RASFF. S kontrolovanou osobou Potravinářská inspekce zahájí správní řízení o uložení pokuty.

MGR. PAVEL KOPŘIVA – TISKOVÝ MLUVČÍ SZPI

Potraviny na pranýři (nebezpečné víno – září)

CABERNET SAUVIGNON D.O. VALLE CENTRAL CHILE 2019, červené víno suché. Víno z Chile. Alk. 13,0%obj.

Kategorie: Nebezpečné potraviny

Ve víně byl jedenáctkrát překročen maximální limit reziduí pesticidu captanu.

Šarže: 20/072 L20.0283

Obal: GL 71

Množství výrobku v balení: 1,5 l

Dovozce a stáčírna: Weinkellerei Einig-Zenzen GmbH Et.Co.KG,D-56759 Kaisersesch Německo

Místo kontroly: Kaufland Česká republika v.o.s., Krumlovská 1103, 383 01 Prachatice, IČ: 25110161

Země původu: Chile

Zahraniční obchod České republiky s vínem ve vinařském roce 2019/2020

Od roku 2012/2013 se udržuje dovoz vína přibližně na hladině 1,3 mil. hl, v hospodářském roce 2019/2020 to bylo 1,449 mil. hl. Mírně narůstá v posledních čtyřech letech podíl baleného vína (obaly do 10 litrů), a není to již jenom změnou metodiky celního sazebníku, kdy se dříve za balené víno počítaly pouze obaly do 2 litrů. Z toho vína v obalech 2 až 10 litrů (BiB) bylo dovezeno 36 tis. hl za 117 mil. Kč. Zatímco u volně loženého vína jde spíše o množství podle situace na trhu (v závislosti na výnosu hroznů), od vstupu ČR do EU platil trend stálého růstu dovozu pro víno balené až do roku 2011/2012, v následujících letech došlo k jeho meziročnímu poklesu na úroveň před rokem 2007/2008, tedy před hospodářskou krizí. V posledních čtyřech letech objem dovozu baleného vína dále narůstá. Balené víno se v roce 2004/2005 podílelo na celkovém objemu dovozu 37 %, v roce 2011/2012 to bylo 55 % a v roce 2019/2020 tvořilo 53 % dovozu. Pouze ve dvou letech 2011/2012 a 2012/2013 převažoval dovoz baleného vína nad sudovým (obr. 1) a pak v posledních dvou letech.

Dlouho narůstal i vývoz vína z ČR. V roce 2013/2014 již bylo poprvé vyvezeno více vína baleného než nebaleného. K trvalému obratu došlo až v roce 2015/2016. Zřejmě v klidu a potichu skončila éra „papírového obchodování“ s vínem a vrátili jsme se ke stavu před patnácti lety. Je nelogické, aby země, která zásobuje svůj trh 1/3 produkce vína, vyvážela surovinu. Muselo jít jednoznačně o daňový podvod. Vývoz hotového produktu – lahvového vína svůj smysl má. Podílí se na tvorbě image vína z České republiky. V posledním hospodářském roce jsme vyvezli přibližně 0,5 % objemu naší produkce jako volně ložené víno, což je docela rozumné oproti minulosti, kdy se hlavně se Slovenskem v dovozu i vývozu volně loženého vína „obchodovalo“ v objemech desítek procent sklizeného množství hroznů v ČR. Přitom do roku 2006/2007 takový „obchod“ neexisto-

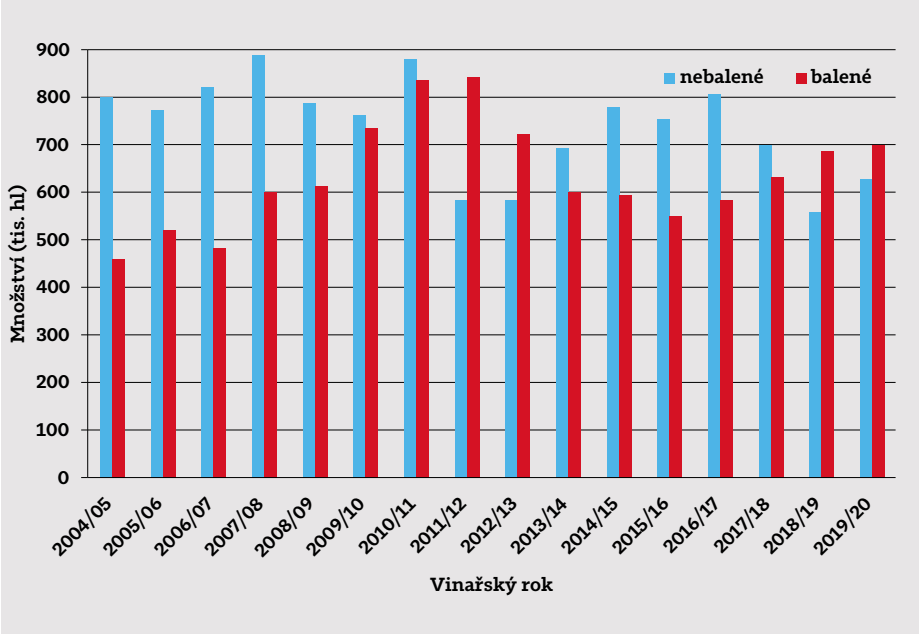

Obr. 1: Vývoj dovozu baleného a nebaleného vína

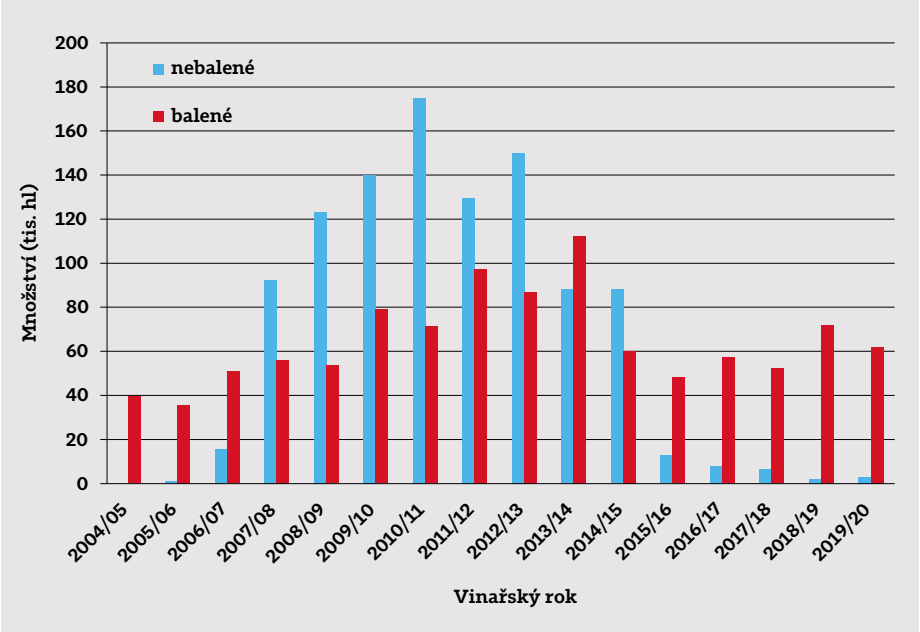

Obr. 2: Vývoj vývozu baleného a nebaleného vína

Rok	Dovoz	Vývoz	Rozdíl
2004/2005	−2603	144	−2459
2005/2006	−2379	156	−2223
2006/2007	−2498	233	−2265
2007/2008	−3273	367	−2906
2008/2009	−3150	392	−2758
2009/2010	−3175	453	−2722
2010/2011	−3525	506	−3019
2011/2012	−3616	559	−3057
2012/2013	−4000	667	−3333
2013/2014	−4067	750	−3317
2014/2015	−4169	647	−3522
2015/2016	−4100	423	−3677
2016/2017	−4591	441	−4150
2017/2018	−4987	379	−4608
2018/2019	−5207	574	−4633
2019/2020	−5458	737	−4721

Tabulka 1: Vývoj obchodní bilance s vínem v ČR byl v posledních šestnácti letech (od vstupu do EU) následující (v milionech Kč)

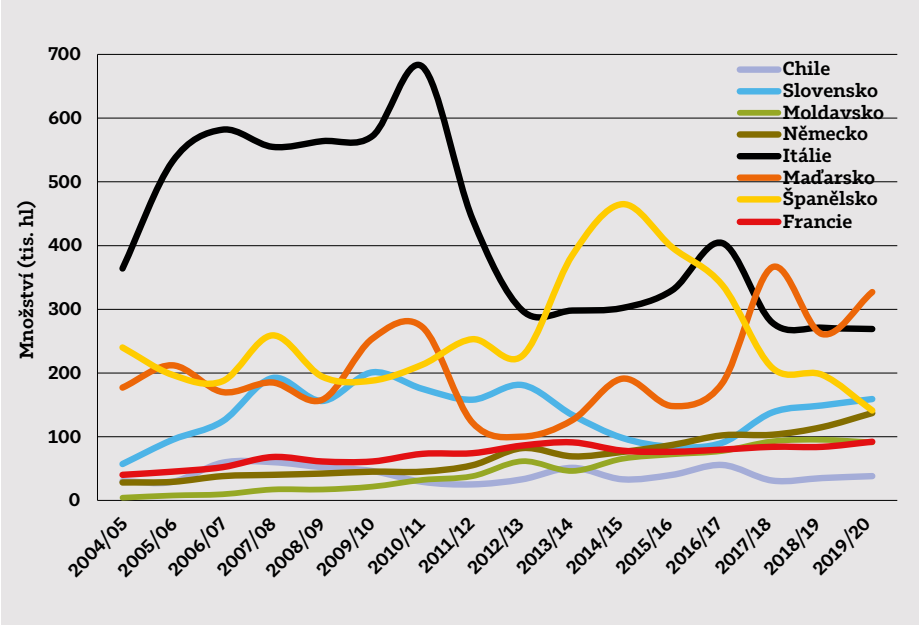

Obr. 3: Vývoj dovozu vína podle států původu

val. U lahvového vína je menší pravděpodobnost pančování v dovážejícím státě a tím znehodnocení značky vín z ČR. Pro trvalý růst exportu je pro nás tedy důležitější růst vývozu lahvového vína, který ale v posledních 6 letech poklesl, avšak je otázkou, zda ten předcházející obchod nebyl jenom na papíře. Můžeme spokojeně konstatovat, že se poměry vrací do normálu, jenom stát by si měl dát tu práci a vyšetřit, proč k takové odchylce najednou po dobu deseti let přišlo.

Od vstupu ČR do EU se náš export baleného vína mírně zvýšil. Pokud vyloučíme roky 2007/2008 až 2014/2015, kdy zřejmě docházelo k podvodům v zahraničním obchodu s vínem (se Slovenskem), není nárůst nijak výrazný. V relativním vyjádření poměru dovozu a vývozu v roce 2004/2005 tvořil náš objem exportu lahvového vína 8,5 % dovozu stejné komodity, nyní tento poměr tvoří 8,8 % a současně se vyváží téměř 12 % naší produkce vína.

V posledních patnácti letech se nejdříve zvýšil náš export vína ze 40 tis. hl na 150 tis. hl, vrcholu, téměř 250 tis. hl. dosáhl v roce 2010/2011, od té doby klesá. Nárůst vývozu byl však způsoben v důsledku enormního nárůstu deklarovaného vývozu polotovaru – nebaleného vína. Jednalo se pouze o „papírový“ vývoz, protože polovinu roční produkce vína z našich hroznů při jejich nedostatku nikdo nevyveze. Druhou možností je legální reexport vína, ale vzhledem k tomu, že prakticky vše se odehrávalo jenom ve vztahu se Slovenskem, s vysokou pravděpodobností platí předcházející věta. Ve vývozu jsme se sice vrátili o téměř patnáct let zpět, ale je to ve prospěch našeho vinařství i podnikatelské konkurence. V poslední době již vyvážíme převážně konečný produkt, ne polotovar.

Záporné saldo zahraničního obchodu ČR tedy již počtvrté přesáhlo 4 miliar-

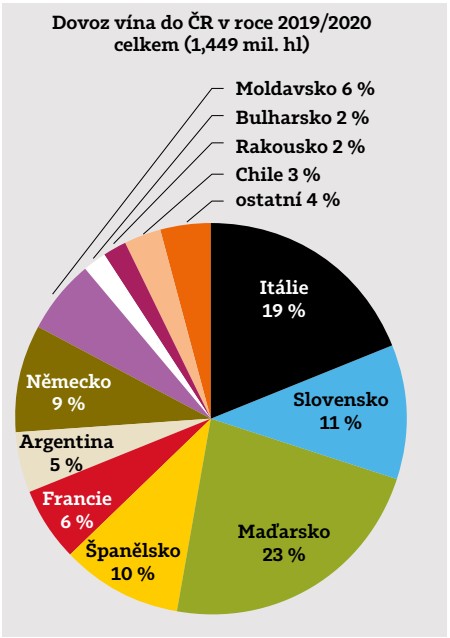

Obr. 4: Dovoz vína podle států ve vinařském roce 2019/2020

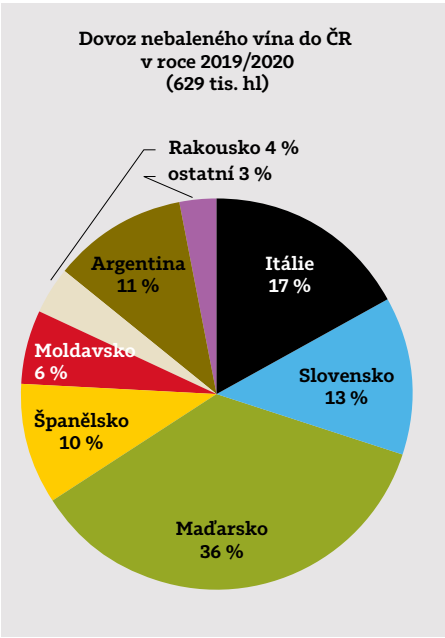

Obr. 5: Dovoz nebaleného vína v roce 2019/2020

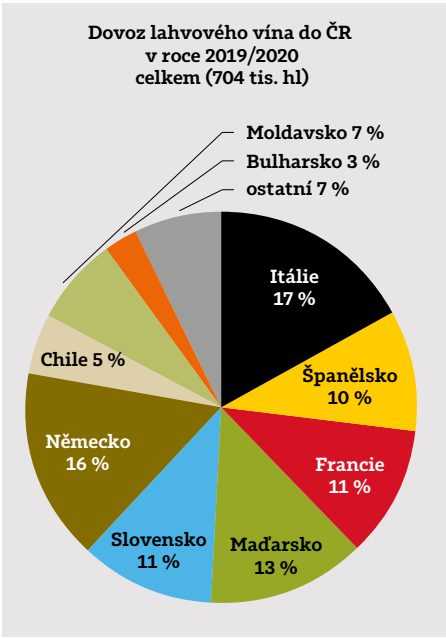

Obr. 6: Dovoz vína v obalech do 2 litrů ve vinařském roce 2019/2020

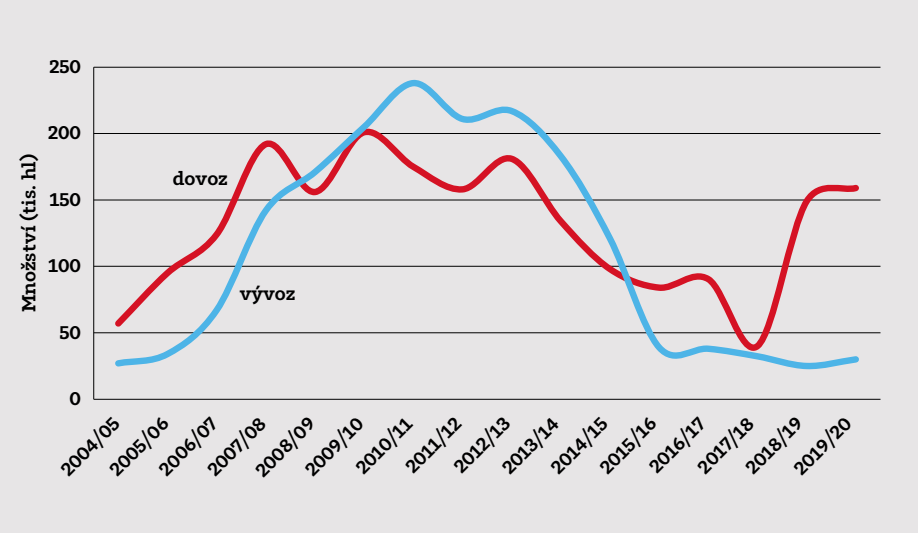

Obr. 7: Vývoj obchodu vínem se Slovenskem

dy Kč za rok a dlouhodobě roste, i když v posledních dvou letech jen mírně. Letos, jako každým novým rokem, bylo nejvyšší, i přes výrazný nárůst našeho exportu. Hodnota ročně spotřebovaného vína na našem trhu (spolu s tuzemskou produkcí a s následnou přidanou hodnotou u dovezeného nebaleného vína) přesahuje 10 miliard Kč. Od vstupu ČR do EU se hodnota dováženého vína se více než zdvojnásobila, hodnota vývozu se zvýšila 5×.

Objem dovozu vína podle zemí se příliš nemění, značný nárůst je ale patrný v prvních letech po vstupu ČR do EU v případě Itálie a Slovenska, export z Itálie k nám v posledních letech značně poklesl. Naopak druhou pozici na našem trhu vyklidilo Rakousko, které v minulosti dodávalo především levné nebalené víno. Na nejvyšší pozici se v posledních sedmi letech drží Maďarsko a Itálie, Španělsko již pět let trvale ztrácí své pozice. Z Maďarska se v roce 2019/2020 spolu s Itálií dovezlo již třetím rokem nejvíce vína (41 %). Během patnácti let se zvýšil dovoz z Francie na více než dvojnásobek a z Německa na téměř pětinásobek, v obou případech se dováží především balené víno za vysokou cenu. Postupně se také výrazně zvýšil dovoz vína z Moldavska.

Nejvíce finančních prostředků za dovezené víno do ČR v roce 2019/2020 skončilo stejně jako v předchozích letech v Itálii (1,300 miliardy Kč) a pak následuje Francie (přibližně 0,899 miliardy Kč) před Německem (0,809 mld. Kč), odkud se tentokrát dovezlo opět nejvíce vína v historii. Dovoz z Německa již šestým rokem narůstá. Dalšími státy v pořadí jsou Maďarsko (566 mil. Kč), Slovensko (384 mil. Kč), Španělsko (345 mil. Kč), Moldavsko (263 mil. Kč) a Chile (255 mil. Kč). Z EU bylo dovezeno víno v celkovém objemu 1,215 mil. hl za 4,656 mld. Kč, tedy 84/85 % veškerého importu.

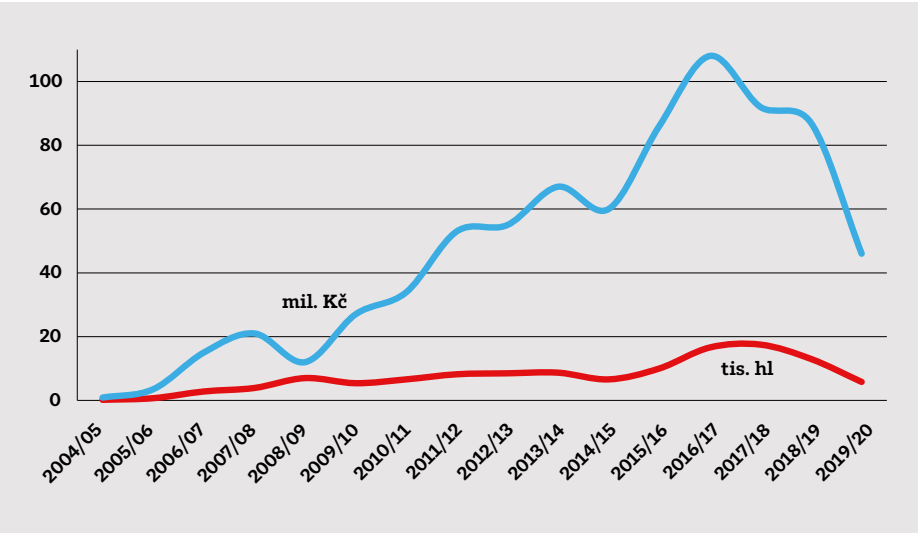

Obr. 8: Vývoj vývozu vína do Polska

Podíl jednotlivých států na objemu celkem dovezeného vína je následující (obr. 4).

Maďarské, italské a slovenské víno společně spotřebované na našem trhu tak tvořilo větší objem než víno z Moravy. Výrazný nárůst zaznamenal dovoz vína z Argentiny.

Volně loženého vína bylo dovezeno 629 tis. hl (o 13 % více jako rok předtím) za 921 mil. Kč. Z členských zemí EU bylo dovezeno víno v podílu 82 % objemu i hodnoty celkového dovozu nebaleného vína. V tomto vinařském roce výrazně narostl objem dovozeného vína z Argentiny při jednotkové ceně 16,40 Kč/l. Bylo to nejlevnější nebalené víno, následoval dovoz z Maďarska za 17,30 Kč/l. Podíl jednotlivých států můžeme pozorovat na následujícím obrázku č. 5.

Lahvového vína (obr. 6) bylo dovezeno 704 tis. hl za cenu 3,744 miliardy Kč, k tomu 36 tis. hl za 117 mil. Kč v obalech o objemu 2 až 10 litrů (BiB) při průměrné ceně 32,40 Kč/l. Z uvedené finanční hodnoty putovalo 828 mil. Kč do Itálie, 719 mil. Kč do Německa a 645 mil. Kč do Francie. Francie nám tak dodávala lahvové víno při průměrné ceně 86 Kč/l, Itálie za 70 Kč/l, Německo za 61 Kč/l a Maďarsko za 26 Kč/l. V případě Německa jde spíše o obchodníka, o reexport, než o německé víno. Členské země EU nám dodaly 84 % objemu i finanční hodnoty dováženého lahvového vína.

Surovina k výrobě vína (moštové hrozny a mošty) byla v roce 2019/2020 dovezena v množství umožňující získat 69 tis. hl vína za 197 mil. Kč. Nejvíce se dovážely moštové hrozny (7,3 tis. tun za 166 mil. Kč) při průměrné ceně 22,70 Kč/kg. Většina se jich dovezla z Maďarska (2,8 tis. t) při průměrné ceně 8,40 Kč/kg a z Itálie (2,2 tis. t) za 28,60 Kč/kg. Následoval dovoz moštu za 31 mil. Kč, prakticky jen z Maďarska. Ze států se nejvíce suroviny dovezlo z Maďarska a pak z Itálie.

Náš export suroviny k výrobě vína činil přibližně 7,7 tis. hl za téměř 10 mil. Kč a byl směrován převážně na Slovensko. Hroznů bylo vyvezeno 148 t za 1,4 mil. Kč (průměrná cena 9,60 Kč/kg), moštů 4 tis. hl za 8 mil. Kč.

Víno vyvážíme nejvíce na Slovensko a do Německa. Ze 74 tis. hl exportovaného vína za 737 mil. Kč skončilo na Slovensku 30 tis. hl za 184 mil. Kč. Na druhém místě je Německo s 28 tis. hl za 381 mil. Kč. Finanční rozdíl je dán tím, že na Slovensko se vyváží i nebalené víno. Na třetím místě se se značným odstu- ▸

pem nachází Polsko, kam jsme vyvezli jenom 5,8 tis. hl za 46 mil. Kč a těsně za ním Rumunsko s 4,8 tis. hl za 32 mil. Kč.

Nebaleného vína bylo vyvezeno 3,2 tis. hl za 9,1 mil. Kč, převážně na Slovensko (2,2 tis. hl za 5,7 mil. Kč) a do Polska (0,6 tis. hl za 1,9 mil. Kč).

Lahvové víno v celkovém objemu 62 tis. hl za 667 mil. Kč (108 Kč/l) bylo exportováno především do Německa (26 tis. hl za 365 mil. Kč = 140 Kč/l). Na druhém místě se nachází Slovensko (23 tis. hl za 159 mil. Kč = 69 Kč/l). Do Polska se vyvezlo 4,6 tis. hl za 39 mil. Kč = 85 Kč/l, do Rumunska 3,9 tis. hl za 29 mil. Kč (74 Kč/l). Export vína v BiB činil 1,9 tis. hl za 8,9 mil. Kč (45,70 Kč/l), převážně do Rumunska (0,8 tis. hl) a na Slovensko (0,5 tis. hl). Vývoz do zemí EU tvořil přibližně 97 % objemu, za který jsme získali 93 % financí.

Vzájemné obchodní vztahy se Slovenskem v komoditě víno až do roku 2010 narůstaly, po vstupu do EU jsme první čtyři roky dováželi více vína, nežli vyváželi. A narůstající dovoz byl kopírován růstem exportu. Od roku 2010/2011 „záhadně“ začal vzájemný obchod z obou stran klesat. Většina obchodu se děla v sudovém víně, které prakticky jinam nevyvážíme. Byl to dlouhodobější problém v obchodu vínem: Na obou stranách je obchodováno víno, které buď nepochází z daného státu, nebo se jedná jenom o obchod „papírový“ pro získání původu vína; případně o obě varianty. Stačí si porovnat ceny hroznů v obou státech a ceny obchodovaného sudového vína. Celý problém začal v roce 2007 a vyvrcholil v roce 2010, od té doby množství takto obchodovaného sudového vína vzájemně vyměňovaného mezi Slovenskem a Českem klesal, tedy až do roku 2017/2018. Na obr. 7 je patrná vzájemná závislost křivky dovozu a vývozu vína v posledních letech od vstupu do EU až do uvedeného roku, což jistě není jenom náhoda. V roce 2017/2018 se vzájemný obchod odehrál již na úrovni roku 2004/2005 a převážně se jednalo o balené víno. V roce 2018/2019 bylo zaznamenáno téměř 4x větší množství

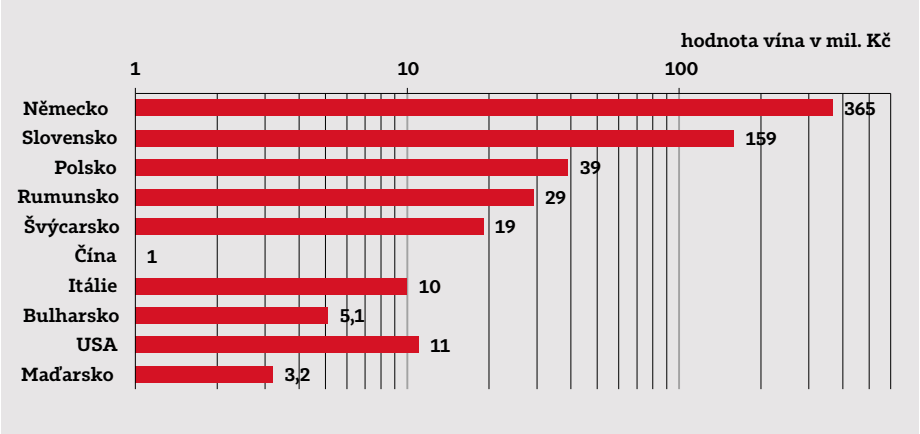

Obr. 9: Hodnota vývozu lahvového vína z ČR podle nejvýznamnějších odběratelů v roce 2019/2020

vína dovezeného ze Slovenska do Česka. Jednalo se většinou o víno nebalené, poměr balené : nebalené činil 2 : 3. Rok 2019/2020 byl obdobný, jen poměr baleného a nebaleného vína byl přibližně 1 : 1, takže prostor pro možné nezákonné manipulace se sudovým vínem se snížil.

Zajímavým obchodním partnerem pro nás bylo do roku 2016/2017 také Polsko. Vývoz dlouhodobě rostl (viz obr. 8). Od té doby ale trvale a poměrně strmě klesá. Na pozici Polska se pomaluje „dotahuje“ Rumunsko.

Význam jednotlivých států pro náš export vína v roce 2019/2020 můžeme pozorovat i na obr. 9. Na obrázku jsou uvedeny sestupně státy podle řazení z předcházejícího roku. Na první pohled je patrný výpadek vývozu do Číny. Může to být zapříčiněno koronavirovou pandemií, čínským embargem nebo jinou příčinou. Pandemie měla možnost se ve vinařském roce 2019/2020 projevit pouze během posledních čtyř měsíců, obchodní smlouvy se zpravidla uzavírají v delším časovém horizontu.

Zajímavé je zhodnotit i strukturu dovozu a vývozu vína a suroviny k jeho výrobě, jak uvádí obr. 10. Využíváme možnosti přidané hodnoty, i když částečně vyvážíme i málo zpracovanou surovinu (mošt).

JIŘÍ SEDLO

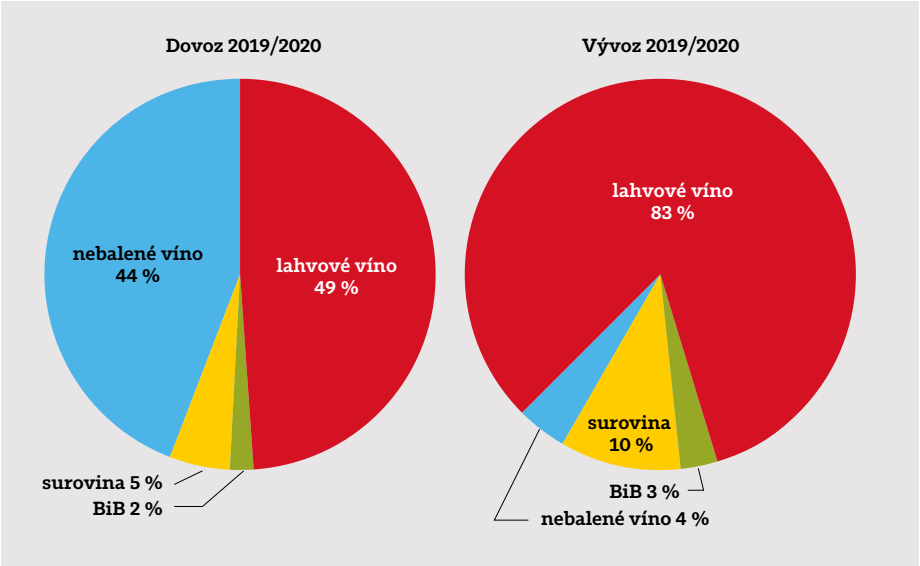

Obr. 10: Podíl jednotlivých druhů balení vína a suroviny k jeho výrobě na dovozu a vývozu

Ze zahraničí

EU změnila fytosanitární požadavky v ochraně před bakterií *Xylella fastidiosa*

Tisková zpráva – Dne 20. 8. 2020 nabylo účinnosti nové prováděcí nařízení Komise týkající se opatření proti zavlékání a rozšiřování bakterie *Xylella fastidiosa* v rámci Unie. Nově stanovuje intenzitu průzkumu i režim testování a přemisťování rostlin v rámci obchodování. Nařízení Komise (EU) 2020/1201 na základě nových vědeckých poznatků aktualizuje stávající fytosanitární opatření proti této nebezpečné bakterii, která napadá zejména ovocné, okrasné druhy rostlin a révu vinnou.

V členských státech EU bude nově prováděn průzkum s takovou intenzitou, aby bylo možné s 80 % spolehlivostí určit míru napadení 1 %. V případě výskytu bakterie bude zamořená zóna zahrnovat nejvýše okruh 50 m okolo napadené rostliny, nárazníková zóna musí mít šířku nejméně 2,5 km v případě, kdy je reálné ohnisko výskytu bakterie vymýtit.

Vymezovat zamořené území nebude nyní vyžadováno v případě ojedinělých výskytů bakterie, zejména na rostlinách nedávno dovezených, pokud bude možné její výskyt vymýtit. V některých oblastech Unie, kde je již bakterie usídlena, se namísto vymýcení budou uplatňovat opatření k izolaci zamořených ohnisek výskytu, aby se zabránilo šíření této bakterie do zbývající části území Unie.

Zamořené zóny, v nichž jsou uplatňována izolační opatření, zahrnují v současnosti tyto oblasti: v Itálii Provincii Lecce, Provincie Brindisi, vyjmenované obce v provincii Taranto, obec Locorotondo v provincii Bari, Region Korsika ve Francii a autonomní oblast Baleárské ostrovy ve Španělsku. Pro obchodování s rostlinami ze zamořené a nárazníkové zóny je nově stanoven zvláštní režim, jako například testování rostlin v co nejkratší době před přemístěním a jejich ošetřování proti přenašečům bakterie.

Česká republika je na základě výsledků víceletého průzkumu ÚKZÚZ považována za prostá výskytu bakterie Xylella fastidiosa. Podezření z výskytu této bakterie na rostlinách dodaných do ČR ze Španělska v roce 2017 se nepotvrdilo. Na základě nového nařízení Komise bude ÚKZÚZ provádět prohlídky hostitelských rostlin na výskyt bakterie ve všech místech jejich produkce v ČR.

Prováděcí nařízení Komise (EU) 2020/1201 je přímo použitelný předpis, který je v plném rozsahu závazný ve všech členských státech EU. Proto ÚKZÚZ zrušil k datu 20. 8. své Nařízení o mimořádných rostlinolékařských opatřeních k ochraně proti zavlékání a rozšiřování bakterie Xylella fastidiosa, ze dne 7. 11. 2018 (č.j. UKZUZ 141599/2018).

IVANA KRŠKOVÁ, TISKOVÁ MLUVČÍ ÚKZÚZ

Výjimka pro použití mechanizované sklizně v A.O.C. de Beaumes de Venise

Použití sklízečů je v jihofrancouzských apelacích AOC Beaumes-de-Venise, Muscat de Beaumes-de-Venise a Cairanne zakázáno. V tomto roce ale bude platit výjimka, kterou povolil Institut National de l'Origine et de la Qualité (INAO), který je odpovědný za předpisy AOC. Sklizeň začala letos poměrně brzy a je nedostatek pracovních sil. Vzhledem k pandemické situaci je problematický dovoz pracovníků do země k ručnímu sběru, pocházejí většinou ze Španělska a Portugalska. Navíc stále hrozí uzavření hranic. A i když si vinaři najdou dostatek pomocníků při sklizni, vyvstává otázka, jak je umístit v souladu s hygienickými požadavky, aby se zabránilo vypuknutí viru.

Toto nařízení je první pro AOC Beaumes-de-Venise, známého svými červenými víny, a Muscat de Beaumes-de-Venise, známé přírodně sladké víno. Cairanne vznikla oddělením od Côtes du Rhône-Villages v roce 2015. Povinný ruční sběr byl jedním z nových, přísnějších pravidel. Po protestech některých pěstitelů hroznů však byla schválena pětiletá přechodná fáze, během níž byla stále povolena mechanizovaná sklizeň. Tato fáze se nyní prodlužuje.

WEINWIRTSCHAFT/2. 9. 2020/JS

Nová pravidla pro Cavu

V DO Cava začala platit nová pravidla pro dobu zrání a původ. Konsorcium o tom rozhodlo již v prosinci 2019. Cava ležící 9 měsíců na kvasnicích se nyní označuje jako Cava de Guarda, od 18 měsíců ležení jako Cava de Guarda Superior. Druhá varianta zahrnuje i označení Reserva, která musí nyní ležet na kvasnicích 18 měsíců místo dřívějších 15. Dále také Gran Reserva a kategorii vzniklou v roce 2017 pro označení původu Cava de Paraje Calificado. Nově vznikly zóny a subzóny pro Cava de Paraje. Cílem nových opatření je rozšířit sortiment nabídky nejkvalitnějších druhů Cavy.

WEINWIRTSCHAFT/1. 9. 2020/JS

Nová vinařská oblast ve státě Washington

Vinařská oblast Royal Slope, obklopená údolím řeky Columbia, je nejnovějším přírůstkem na seznamu amerických vinařských regionů. Nachází se na jih od vinařské oblasti Ancient Lakes a na sever od oblasti Wahluke Slope. Jedná se o asi 30 mil dlouhý hřeben s mírně až středně svažitými jižními svahy, na nichž dominují sprašové půdy. Z teoreticky zhruba 156 000 hektarů je jen něco málo přes 1 900 hektarů osázeno 20 různými odrůdami révy vinné. Pěstují se zde mimo jiné odrůdy Cabernet ▸

Sauvignon, Merlot a Malbec. Vinice nachází v průměru kolem 400 metrů nad mořem. Příslušné nařízení Obchodní úřad pro alkohol a tabák, odpovědný za vinařské oblasti v USA, zveřejnil 2. září 2020.

WEINWIRTSCHAFT/11. 9. 2020/JS

V Porýní-Falci bylo povoleno pro rok 2020 přikyselení vína

Dne 7. 9. 2020 povolil ministr vinařství spolkové země Porýní-Falc v tamních vinařských oblastech (většina plochy vinic Německa) přídavek kyselin do vína, částečně prokvašeného moštu, moštu a hroznů pro rok 2020. Zdůvodnil to tím, že chtěl, aby vinařské podniky měly právní jistotu hned na počátku sklizně. Výjimkou jsou pouze ledová vína, kde přikyselení není povoleno.

DDW/8. 9. 2020/JS

Soudní dvůr EU ve věci označení „Teran“

V rozsudku Slovinsko versus Komise (T-626/17) ze dne 9. září 2020 Tribunál zamítl žalobu Slovinska znějící na zrušení nařízení v přenesené pravomoci (EU) 2017/1353(1), podle něhož může být název „Teran“ za striktních podmínek uváděn jakožto moštová odrůda na etiketách vín vyrobených v Chorvatsku. Žaloba se týkala názvu vína „Teran“, používaného jak ve Slovinsku, tak v Chorvatsku. Název „Teran“ může být uváděn jakožto moštová odrůda na etiketách vín vyrobených v Chorvatsku, ale pouze v případě označení původu „Hrvatska Istra“ a pod podmínkou, že jsou výrazy „Hrvatska Istra“ a „Teran“ uvedeny ve stejném zorném poli a název „Teran“ je uveden písmem menší velikosti, než je písmo, v němž je uvedeno „Hrvatska Istra“.

TRIBUNÁL rozhodl takto:

1) Žaloba se zamítá.
2) Republika Slovinsko ponese vlastní náklady řízení a nahradí náklady řízení vynaložené Evropskou komisí.
3) Chorvatská republika ponese vlastní náklady řízení.

Takto vyhlášeno na veřejném zasedání v Lucemburku dne 9. září 2020.

ZDROJ: SOUDNÍ DVŮR EU

V Rakousku pro sezonní pracovníky zdarma testy na Covid-19

Testování sezónních pracovníků v zemědělských podnicích bylo zahrnuto do bezplatného screeningového programu rakouského ministerstva zdravotnictví. Je to dobrovolné a zdarma pro podniky i pro jednotlivé testované osoby. Doba testování musí být blízko datu vstupu sezónních pracovníků do země. Všechno probíhalo na základě předběžného odhadu zájmu o testy, tento odhad připravovala Agrární komora Dolního Rakouska. Zemědělci s předběžným zájmem o test pro své sezonní pracovníky se mohli přihlásit do 11. září.

DER WINZER/9. 9. 2020/JS

V Německu byla prodána láhev výběru cibéb ročníku 1921 z Mosely

Kolik lahví existuje, není známo. Jedna věc je jistá: Výběr cibéb ročníku 1921 z podniku Bernkasteler Weingut Witwe Dr. H. Thanisch Erben Müller-Burggraef byl první svého druhu na Mosele. Je o tom přesvědčen alespoň správce podniku, ale neexistují žádné dokumenty, které by to dokazovaly. Před prodejem byla láhev znovu zazátkována a zapečetěna.

Hrozny byly sklizeny při 241 stupních Oechsle (asi 60 stupňů NM) a kvašení trvalo několik let. Dříve se výběry z cibéb připravovaly pouze ve vinařských oblastech Nahe a Rheingau. Tato láhev změnila majitele za neznámou, ale pěticifernou částku (v korunách nejméně za šesticifernou). Bylo známo, že toto víno vinařství vlastnilo: V 80. letech byly dvě lahve prodávány soukromě a na aukcích. Byly objeveny počátkem šedesátých let spolu s dalšími lahvemi, o nichž se věřilo, že se ztratily. Jelikož však tato vína neměla status, kterého dosáhla o několik desetiletí později, trvalo až do 80. let získat špičkovou cenu podle tehdejších standardů: dražená láhev přinesla 11 200 marek (kolem 112 000 tehdejších Kč).

WEINWIRTSCHAFT/11. 9. 2020/JS

Krádež etiket ve vinařské oblasti Saar (D)

Zloděj, který se koncem srpna vloupal do podniku Weingut Scharzhof – Egon Müller an der Saar, neukradl drahé víno, ale etikety. Jednalo se o etikety výběru cibéb 2018. Majitel upozorňuje, že falšování jeho vína je teď vysoce pravděpodobné. Na etiketách pro různé velikosti lahví byla uvedena čísla lahví, která zveřejnil. Současně požádal každého, kdo dostane do ruky láhev s těmito čísly, ať se ozve majiteli etiket.

WEINWIRTSCHAFT/2. 9. 2020/JS

Naftou postříkaná vinice

Neznámý pachatel postříkal v noci na 15. 9. hrozny odrůdy Pinot noir v rozsahu asi 600 keřů. Stalo se to v obci Schweigen na jihu Falce (D). Jde o plochu 15 arů, celkem 20 řádků, škoda činí přibližně 12 tisíc €. Zlikvidovány tak byly cíleně jenom řádky jednoho majitele v jedné z nejlepších tratí. Nafta byla stříkána cíleně jenom do zóny hroznů, takže zřejmě zádovou stříkačkou. Majitel vinice nemá na nikoho podezření a nezná důvod činu. Hrozny jsou již nepoužitelné, pokud by se je pokusil zpracovat, může zamořit celý sklep. S odškodněním nemůže počítat, vandalismus nelze pojistit.

DDW/17. 9. 2020/JS

Místo testu na alkohol bude stačit chytrý telefon. Z chůze pozná vše

Konec alkoholtestům – k měření hladiny alkoholu v krvi poslouží chytrý telefon. Podle americké studie má sledovat chůzi člověka a vyhodnotit, zda je způsobilý k řízení. Američtí vědci využili senzory v chytrých telefonech k detekci vyšší hladiny alkoholu v krvi, informoval server BBC. Systém by v budoucnu měl být schopen označit zákonný limit alkoholu a poživatele včas varovat. Podle studie Pittsburghské univerzity chytré telefony dokázaly s až 90procentní přesností identifikovat uživatele, kteří zákonný limit překročili, na základě pouhých deseti kroků. Studie se zúčastnilo 22 dobrovolníků ve věku 21 až 43 let, kterým byla podávána každou hodinu vodka a limetkový džus, dokud nedosáhli hodnoty 80 miligramů alkoholu na 100 mililitrů krve. Právě tento zákonný limit (0,8 promile) pro řidiče je zaveden ve Spojených státech, Anglii, Walesu a Severním Irsku. Ve Skotsku je pak tento limit snížen jen na 50 mi- ▸

ligramů. (V České republice ovšem platí nulová tolerance alkoholu, takže dá se očekávat, že tento nový systém tady nenajde uplatnění.) S chytrým telefonem připoutaným k zádům se účastníci studie každé dvě hodiny podrobili testování – šli deset kroků po přímé čáře, otočili se a šli zpět. Jeden z výstupů, který by z této studie mohl vzniknout, je aplikace, jež by uživatele telefonu bez vyzvání upozornila, že je ve stavu, kdy by za volant neměl sedat. Přestože se jedná o malou předběžnou studii, vědci doufají, že se stane základem pro další pokrok a další experimenty budou následovat. V budoucnu by mohla být například aplikace propojena se samotným automobilem, který by následně řidiči nedovolil v případě překročení limitu nastartovat. Další z variant je, že by samotná aplikace na svého majitele zavolala policii.

ZDROJ:SEZNAMZPRAVY.CZ, AUTOR: KAROLÍNA ŠTUKOVÁ, 21. 8. 2020

Austrálii ohrožují čínská cla

Vztahy mezi Austrálií a Čínou se znatelně ochladily, protože australská vláda požadovala mezinárodní vyšetřování původu nového koronaviru. Čína nyní zvažuje zavedení praktik dumpingu cen při dovozu australských vín. Šetření se týká toho, zda byl čínský vinařský průmysl poškozen dovozem australských vín mezi lety 2015 a 2019. Šetření zahájené Čínskou asociací pro alkoholické nápoje se údajně zaměřuje na deset australských producentů. Jedním z výsledků šetření by mohla být cla jako antidumpingová opatření. Od začátku roku 2019 australské víno nepodléhalo v Číně clu. Postupné snižování dříve vybíraných cel podnítilo australský vývoz do Číny. S exportní hodnotou 1,28 miliardy australských dolarů (+12 % ve srovnání s rokem 2018) představovala Čína v roce 2019 více než polovinu australského vývozu vína.

WEINWIRTSCHAFT/19. 8. 2020/JS

Obrat v odvětví pohostinství v Německu opět roste

Poté, co v dubnu koronová pandemie plnou silou zasáhla odvětví pohostinství a tržby klesly o 75,8 procenta (v reálném vyjádření) ve srovnání s předchozím rokem, oživení se postupně vrací. Podle údajů Spolkového statistického úřadu vzrostly tržby v červnu ve srovnání s předchozím měsícem o 63,3 procenta (v reálném vyjádření). Uvolňování koronových ochranných opatření tak ukazuje jejich následky. Pohostinství v Německu však musí počítat se skutečným poklesem tržeb ve srovnání se stejným měsícem loňského roku (červen 2019) o 42,2 procenta. Podle prohlášení Spolkového statistického úřadu dosáhly hotely a další ubytovací zařízení v porovnání s červnem 2019 o 52,1 procenta nižšího reálného obratu. V odvětví pohostinství se tržby ve srovnání s červnem 2019 reálně snížily o 36,3 procenta.

GETRÄNKE ZEITUNG/19. 8. 2020/JS

Jižní Afrika uvolnila opět prodej alkoholu

Od pondělí 17. srpna je uvolněn zákaz prodeje alkoholických nápojů v obchodech a restauracích. Zákaz prodeje alkoholu vstoupil v platnost 12. července 2020. To znamená, že jihoafrickému vinařskému průmyslu bude chybět celý měsíc uvádění vína na jeho domácí trh, kde dosahuje lepších cen, než při vývozu. Dokonce hned na začátku koronové krize se vinařský průmysl musel vypořádat s devítitýdenním zákazem prodeje. Vývoz byl rovněž dvakrát zakázán, i když na kratší období. Bez ohledu na uvolnění bude výjimečný stav v Jižní Africe zachován do 15. září 2020. S tím je spojen zákaz vycházení mezi 10. a 16. hodinou.

WEINWIRTSCHAFT/17. 8. 2020/JS

Itálie a Česká republika proti značení výživových hodnot pomocí systému NutriScore

Itálie a Rumunsko podpoří italský systém výživových hodnot pomocí systému Nutrinform Battery. Itálie dlouhodobě vystupuje proti zavedení jednotného systému značení výživových hodnot potravin prostřednictvím barevného systému NutriScore, a to vzhledem ke skutečnosti, že by systém mohl negativně hodnotit řadu tradičních italských výrobků s například přirozeně vyšším obsahem tuku. Itálie společně s Českou republikou a Řeckem by proto během podzimního zasedání Rady ministrů pro zemědělství měly vystoupit proti zavedení povinného systému značení výživových hodnot potravin na předních stranách obalů potravin. Itálie rovněž navrhla vlastní systém značení výživových hodnot nazvaný NutrInform Battery, tento systém by společně s Itálií mohlo podporovat i Rumunsko.

ZPRAVODAJ PK ČR 33/2020

Copa a Cogeca vyjádřila nesouhlas s barevným označováním výživových hodnot potravin pomocí systému NutriScore

Největší zemědělská organizace Copa a Cogeca vyjádřila nesouhlas s NutriScore, barevným systémem označování výživových hodnot na etiketách potravin. Vyslovila tak plnou podporu Itálii, která jako alternativní systém značení výživových hodnot navrhuje tzv. „Nutrinform battery" systém založený na symbolu napájené baterie představující procentuální množství nutričního přínosu látek ve vztahu k doporučené denní spotřebě.

ZPRAVODAJ PK ČR 37/2020

Německá ministryně zemědělství vyjádřila podporu zákazu reklamy na levné maso

Německá ministryně zemědělství Julia Klöckner vyjádřila podporu zákazu reklamy na levné maso. Dle Klöckner vedla nízkocenová reklama na maso k závodu o nejnižší nabídku na trhu. Návrh na zakázání reklamy je však ze strany obchodníků kritizován, cena by měla být regulována trhem, poptávka se navíc podle nich v různých obdobích mění. Německé sdružení zemědělců myšlenku naopak podpořilo, podobný krok by podle nich mohl vést k většímu ocenění vysoce kvalitních potravin.

ZPRAVODAJ PK ČR 36/2020

Francouzský europoslanec Eric Andrieu navrhuje vypracování nových definic pro používání názvů u potravin rostlinného původu

Zpravodaj Parlamentu ke zprávě EP o Společné organizaci trhu (součást legislativního balíčku SZP) Eric Andrieu předložil dne 11/09/2020 kompromisní pozměňovací návrh k diskutovanému ▸

zákazu používání názvů tradičně využívaných pro masné výrobky u rostlinných náhražek masa. Andrieu navrhuje, aby Komise vypracovala návrhy pravidel pro definice, označení nebo obchodní názvy masa a masných výrobků a jejich rostlinných náhražek. Téma je nyní diskutováno v EP, politické frakce Zelených a GUE/NGL usilují o to, aby bylo umožněno používat označení tradičně masných výrobků i u potravin rostlinného původu. Plénum EP by o zprávě mělo hlasovat na konci října 2020.

ZPRAVODAJ PK ČR 39/2020

ČÍNA – Další výrobce alternativ k masným výrobkům míří na čínský trh

Americká společnost Impossible Foods zaměřená na produkci rostlinných alternativ k masným výrobkům uvedla ve spolupráci se Starbucks na trh v Hongkongu svůj nový produkt nazývaný Impossible Sausage, se kterým plánují proniknout i do dalších řetězců restaurací. Impossible Sausage je rostlinnou alternativou k vepřovému masu, kterou firma poprvé uvedla na trh v USA počátkem letošního roku. Firma dává otevřeně najevo své plány rozšířit své aktivity i do Číny a vybudovat zde nové výrobní závody. Čína je největší konzument vepřového masa a s tím, jak tamější chovy zdevastoval africký mor prasat, je hledání možných alternativ k němu nejlepší příležitostí, jak se částečně vypořádat s výpadkem na straně nabídky. Podle vyjádření firmy je dopad jejich produktu na životní prostředí také podstatně menší než u produktů živočišné výroby, které jsou náročné na vodu a půdu. Čína sama nemá dostatek zemědělsky využitelné půdy, aby byla schopna pokrýt veškerou svou spotřebu masa, podle Impossible Foods by však stačila polovina čínské zemědělské půdy pro produkci dostatečného množství rostlinných alternativ. Mnozí čínští spotřebitelé se obracejí k těmto náhražkám i z toho důvodu, že je znepokojí zdravotní rizika spojená s velkochovy, jako je například šíření nemocí. Aktivně v Číně působí i konkurenční firma Beyond Meat, která oznámila, že hodlá v blízkosti Šanghaje otevřít dva závody na výrobu rostlinných alternativ k hovězímu, vepřovému a kuřecímu masu.

ONDŘEJ PLAČEK, ZEMĚDĚLSKÝ DIPLOMAT VELVYSLANECTVÍ ČR V PEKINGU, MOB.: +420 702 176 276, ONDREJ.PLACEK@MZE.CZ

SRBSKO – proměny v zásobování pečivem jako důsledek dopadů opatření spojených s COVID-19

Podle portálu „e Kapija" prezident Unie pekařů Srbska pan Zoran Pralica sdělil, že se v Srbsku kvůli situaci spojené s pandemií viru COVID-19, která vyústila v uzavření škol a také zákaz vycházení osob starších 65 let v první polovině tohoto roku, propadl obrat malých pekáren o 70 až 85%. Malé pekárny také ztratily během opatření kvůli pandemii cca. 60% svých stálých zákazníků. Většinu těchto zákazníků převzaly na sebe velké pekárny, které zásobují supermarkety a obchodní centra. V Srbsku bylo tradičně mnoho malých soukromých pekáren, které se nyní zavírají a jejich zaměstnanci hledají nové uplatnění často v zahraničí. Tento v zásadě neblahý trend by mohl být příležitostí pro růst dodávek pro průmyslové pekárny včetně dovozu z ČR.

SRBSKO – intenzivní práce na projektech zavlažování zemědělské půdy

Podle sdělení portálu e-Kapija proběhla v těchto dnech v Srbsku schůzka mezi zástupci srbské vlády a fondem ze Spojených arabských emirátů AL DAHRA. Posuzovala se realizace první fáze zavlažovacích projektů, která kromě výstavby systému zavlažování ve Vojvodině zahrnuje i regionální zavlažovací systémy v oblasti Pančevačkog rita a meliorace v oblastech Mačvy a Čačku. Práce v rámci této fáze zahrnují i výstavbu a rekonstrukci sítě kanálů, výstavbu magistrálního vodovodního potrubí a vybudování 20 čerpacích stanic. Celková hodnota této fáze projektu je cca 20 miliónů EUR.

Na schůzce se také projednávala příprava na druhou fázi, v rámci které by se mělo řešit zavlažování dalších cca 55 000 hektarů. V rámci druhé fáze by měla proběhnout modernizace dalších 58 čerpacích stanic v oblasti centrálního Srbska. Zde by mohla být příležitost i pro zapojení českých vodohospodářských firem a dodavatelů zařízení čerpacích stanic.

BOSNA A HERCEGOVINA – společnost AGREKS buduje kapacity pro vývoz vajec do zemí EU

Podle sdělení portálu „e-Kapija" společnost AREKS z Donji Žabar v Bosně a Hercegovině buduje 5 nových farem pro chov nosnic v lokalitě Brvnik. Touto investicí v hodnotě 2,5 mil. EUR získá společnost 9.000 m2 uzavřeného prostoru pro chov 150 000 nosnic. Společnost AGREKS je jedna z vedoucích firem v oblasti chovu drůbeže v regionu a touto investicí získá moderní komplex, který po dokončení bude první a zatím jediný, který v Bosně a Hercegovině bude splňovat podmínky pro vývoz konzumních vajec na trh Evropské unie. Zpráva přichází v době, kdy se v rámci EU řeší sjednocení podmínek pro chov nosnic a odstranění výjimek. Budoucí dovoz sice může částečně ovlivnit ceny výrobců i v rámci EU, nicméně přínos pro ekonomiku a trh práce v Bosně a Hercegovině rizika zřejmě vyváží.

ČERNÁ HORA – intervenční výkup jehněčího masa

Vláda Černé Hory se rozhodla v rámci intervenčního nákupu řešit přebytek jehněčího masa na trhu a prostřednictvím firem MI Goranović z Nikšiće, Mesopromet z Bijelo Polje a HM Durmitor ze Žabljaku vykupuje od chovatelů cca. 14 000 kusů jehňat. Výkupní cena bude 2,5 EUR za kilogram živé váhy. Vykoupené maso pak vláda v rámci programu sociální pomoci prodá důchodcům za cenu 4,4 EUR za kg masa s možností odloženého placení na 8 měsíčních splátek, sdělil portál „e-Kapija".

ČERNÁ HORA – vinaři žádají pomoc státu

Podle portálu „e-Kapija" požádala nevládní organizace Sdružení vinařů Malesija černohorskou vládu a lokální samosprávy o pomoc při řešení situace s přebytky vína a vinných destilátů. Z důvodu pandemie spojené s nákazou COVID – 19 se propadl v Černé Hoře prodej vína a vinných destilátů o 90 % a nyní nabíhá sklizeň nové úrody hroznového vína a vinárny (jejich skladovací prostory) jsou zatím přeplněné vínem z loňské sklizně. Zatím není úplně jasné, jakým způsobem bude pomoc realizována.

PAVEL SVOBODA, ZEMĚDĚLSKÝ DIPLOMAT, VELVYSLANECTVÍ ČR V BĚLEHRADĚ ; MOB.:+381 63 388931, PAVEL_SVOBODA1@MZV.CZ (KRÁCENO)

USA – klesající trend počtu nakažených s COVID-19

I po svátku Labor Day, který neoficiálně ukončuje letní sezónu a letos připadl na pondělí 7. září, pokračuje trend ze srpna, tj. snižující se počet nově nakažených. Nárůst případů se nyní pohybuje okolo 30 tis. případů denně a USA tak ▸

celkově evidují přes 6,5 mil. nakažených, přes 195 tis. zemřelých a necelých 90 mil. provedených testů. Stále je v platnosti zákaz cestování do USA ze zemí Schengenského prostoru. Podobně to platí u omezení možností překročit hranice s Kanadou a Mexikem, kde jsou opatření platná do 21. září, ale očekává se jejich další prodloužení.

V počtu nově nakažených ve světových tabulkách předstihl Spojené státy v poslední době vývoj v Indii. Čísla v USA v denních počtech nakažených se stále pohybují nad hranicí 30 tisíc, z níže uvedeného grafu však stále vyplývá klesající trend. V tomto týdnu bude pravděpodobně v USA překonána smutná hranice 200 tisíc úmrtí s onemocněním COVID-19.

Počty nových případů nákazy jsou nejvyšší ve státech Texas, Kalifornie, Florida, Georgia, Illinois, Tennessee a Wisconsin. Opatření na vnějších hranicích USA jsou tak i nadále beze změny oproti dřívějším hlášením.

Ve středu 16. září se konalo slyšení podvýboru pro finance Senátu amerického Kongresu, kde ředitel Centra pro kontrolu onemocnění a prevenci (CDC) R. Redfield sdělil, že vakcína proti COVID-19 bude široké veřejnosti v USA dostupná pravděpodobně nejdříve ve druhém nebo třetím čtvrtletí roku 2021. Její uvedení očekává nejdříve v listopadu nebo prosinci 2020 ve velmi omezeném množství, které bude určeno pro nejvíce ohrožené skupiny a pracovníky v první linii – lékaře, zdravotníky, hasiče atd.

WTO označila americká dodatečná cla na čínské zboží za nelegální.

Panel Světové obchodní organizace (nástroj pro řešení sporů mezi členy) v úterý 15. září rozhodl, že USA porušily pravidla globálního obchodu, když prezident Donald Trump v roce 2018 jednostranně uvalil cla na čínské zboží v hodnotě více než 350 miliard dolarů. Americká administrativa cla uvalila v reakci na čínské praktiky související s převodem technologií, intelektuálního vlastnictví a inovacemi. USA tvrdily, že jde o krádeže a zneužití amerických technologií, duševního vlastnictví a obchodních tajemství. Panel však shledal, že USA neposkytly dostatečné vysvětlení prokazující skutečný vztah cílů a prostředků mezi uložením dalších cel a cílem veřejné morálky, kterého se Spojené státy dovolávají. Americká cla na čínské výrobky vedla čínskou stranu k zavedení cel na americké zemědělské produkty, což nakonec donutilo Trumpovu administrativu k tomu, aby kompenzovala americkým farmářům jejich ztráty.

Americký zmocněnec pro obchod R. Lighthizer nález panelu komentoval ve smyslu, že potvrzuje dřívější vyjádření Trumpovy administrativy, že WTO je zcela bezmocná k zastavení škodlivých technologických praktik Číny. Panel údajně nezpochybnil rozsáhlé důkazy o krádeži duševního vlastnictví, které USA předložily, ale WTO neposkytuje nápravu takového zneužití. Spojeným státům proto musí být umožněno bránit se před nekalými obchodními praktikami.

PETR JEŽEK, ZEMĚDĚLSKÝ DIPLOMAT VELVYSLANECTVÍ ČR VE WASHINGTONU, D. C., MOB: +1 202 507-3859, MOB.: ČR: +420 601 558 079, PETR_JEZEK@MZV.CZ

Spojené arabské emiráty – Abú Dhabí chce být globálním centrem pro zemědělské inovace

Vláda v nejbohatším emirátu SAE oznámila další balíček nejen na podporu nastartování ekonomiky, ale také na zásadní proměnu nehostinné pouštní země. Tím je vyhrazení 1 miliardy dirhamů (1 AED = 6 CZK) na podporu podnikatelů, kteří se rozhodnou budovat zemědělské technologické firmy uvnitř emirátu Abú Dhabí a budou zde investovat především do výzkumu a zlepšení hospodaření v nehostinných podmínkách. Iniciativa se zkráceně pojmenovala AgTech.

Státní podpora bude vycházet podle blíže nespecifikovaných měřítek, které ale budou dohromady nabízet až 75% návratnost investic, které podnik investoval do vlastního výzkumu a rozvoje. Vláda si od tohoto balíčku slibuje nastartování zájmu zahraničních firem investovat do zemědělství v emirátech, a pomoci tak rozvoji zemědělství v okolí pouští. A jelikož mluvíme opět o megalomanských emirátech, kteří chtějí být vždy mezi nejlepšími, má iniciativa z Abú Dhabí vytvořit úplně nové světové centrum pro agro technologie. Hlavní přednost budou mít podniky z odvětví precizního farmaření, zemědělské robotiky, bioenergie a krytého farmaření.

Celý projekt, který je součástí tříletého plánu investování 50 miliard dirhamů do místních podniků, nemá podpořit pouze farmaření v emirátech, ale jedním z cílů je i vytváření nových, lepších a levnějších technologii pro všechny pouštní státy s podobným podnebím.

LUKÁŠ ZAMRZLA, ZEMĚDĚLSKÝ DIPLOMAT VELVYSLANECTVÍ ČR V ABÚ DHABÍ, MOB.:+ 420 602 768 207, LUKAS_ZAMRZLA@MZV.CZ

LIBANON – stále platí celostátní karanténa do 31. 12. 2020. Zákaz nočního vycházení nově od 01.00 do 06.00 hod.

Koronavir COVID 19 – Za poslední týden se počty nakažených ustálily na počtu cca 500 osob/den. Nařízení nosit ochranné roušky na všech veřejných prostranstvích stále platí, ale porušení zákazu se nepokutuje. Vstup do maloobchodních prodejen povolen pouze s nasazenou rouškou.

Zásobování obchodů s potravinami je bez problémů, otevírací doba se vrátila do předkrizového období, restaurace a prodejny rychlého občerstvení jsou otevřeny do pozdních nočních hodin. Centrum Bejrútu je po ničivém výbuchu vylidněné, restaurace jsou v centru uzavřené z důvodu poničení.

Námořní přístav v Bejrútu je po ničivé havárii zprovozněn z 90%, kontejnerové depo je již plně funkční, komoditní zásilky (pšenice, kukuřice, soja a hnojiva) jsou nadále odkláněny do dalších libanonských přístavů (Tripoli, Saida). Velkým problémem je celní a administrativní odbavování zásilek vzhledem k tomu, že administrativní zázemí bejrútského přístavu bylo výbuchem zdemolováno. Kompletní obnovení provozu přístavu se plánuje do konce roku 2020.

Maloobchodní ceny potravin se za období červenec 2019 – červenec 2020 zvýšily o více jak 100% a tuto cenovou úroveň nadále drží.

PETR SOCHOR, ZEMĚDĚLSKÝ DIPLOMAT, VELVYSLANECTVÍ ČR V BEJRÚTU, MOB.: 00961 70 258 310, PETR_SOCHOR@MZV.CZ

(KRÁCENO)

Rakousko plánuje posílit iniciativy v boji proti plastovému odpadu

Rakousko posiluje vlastní iniciativy v boji proti plastovému odpadu, a to prostřednictvím stanovení kvót pro objem vratných lahví, zavedení záloh na jednorázové lahve, a posílení poznatků za výrobu a dovoz plastů. Obchodníci – s výjimkou malých obchodů – budou ▸

muset do roku 2023 prodávat alespoň 25 % nápojů v opětovně použitelných lahvích (nyní 19 %), do roku 2025 se bude jednat o 40 %, a do roku 2030 o 55 %. Aby vláda obchodníkům pomohla dosáhnout tohoto cíle, mělo by dojít k zavedení záloh na jednorázové lahve, výše záloh je zatím v diskuzi.

ZPRAVODAJ PK ČR 38/2020

Potravinářská společnost Nestlé představila své nové celosvětové iniciativy v boji proti plastovým obalům

Potravinářská společnost Nestlé představila nové iniciativy týkající se závazku učinit všechny své obaly recyklovatelnými do roku 2025 a snížit o třetinu používání plastů. Nestlé přichází na papírové obaly v různých formátech, připravuje se na budoucnost bez obalů, a podporuje ekologické chování spotřebitelů. Nově investovala 30 milionů USD do zvýšení podílu recyklovatelných plastů v potravinářském průmyslu v USA, a představila recyklovatelný papírový obal na jednotlivé kostky bujónu značky Maggi ve Francii.

ZPRAVODAJ PK ČR 38/2020

Nový vlastní zdroj EU: daň z nerecyklovaných obalových odpadů

Evropský parlament schválil stanovisko k systému vlastních zdrojů Evropské unie včetně cílů v oblasti recyklace odpadních obalových materiálů, podpořil daňovou sazbu až 2 EUR za kilogram nerecyklovaných odpadních obalových materiálů.

Evropský parlament přijal dne 16/09/2020 během plenárního zasedání Legislativního usnesení EP o návrhu rozhodnutí Rady o systému vlastních zdrojů EU, a to včetně cílů v oblasti recyklace odpadních obalových materiálů. Parlament ve svém Usnesení uvádí, že v souladu se strategií EU pro plasty může rozpočet Unie přispět ke snížení znečištění z plastových obalových odpadů a dosáhnout cílů v oblasti recyklace odpadních obalových materiálů. Vlastní zdroj z příspěvků členských států v poměru k množství plastových obalových odpadů, které nejsou v každém členském státě recyklovány, bude podle EP pobídkou ke snížení spotřeby plastů na jedno použití a podpoří recyklaci a oběhové hospodářství. Komise by proto měla zavést zjednodušenou metodu výpočtu a účinné mechanismy registrace a kontroly. Zároveň by členským státům měla být ponechána volnost, aby přijaly nejvhodnější opatření k dosažení těchto cílů, a to v souladu se zásadou subsidiarity. Vzhledem k tomu, že tento příspěvek má představovat vlastní zdroj na základě zásady „znečišťovatel platí“, neměl by podle EP podléhat žádnému opravnému mechanismu. Evropská komise navrhovala zdanit nerecyklované obalové odpady sazbou 0,80 EUR za kilogram, a to od 01/01/2021. Evropský parlament podpořil možnost posílení sazby, a to až na maximálně 2,00 EUR na kilogram, s platností rovněž od 01/01/2021.

ZPRAVODAJ PK ČR 39/2020

Zelená dohoda pro Evropu: Komise připravuje nové iniciativy na podporu ekologického zemědělství

Tisková zpráva, Brusel, 4. září 2020 Evropská komise dnes zahájila veřejnou konzultaci ke svému novému akčnímu plánu pro ekologické zemědělství. Toto odvětví bude hrát důležitou úlohu při dosahování cílů Zelené dohody pro Evropu i při plnění cílů stanovených ve strategii „od zemědělce ke spotřebiteli“ a ve strategii v oblasti biologické rozmanitosti. Pro Komisi je prioritou zajistit, aby ekologické zemědělství mělo k dispozici vhodné nástroje i dobře fungující a konsensuální právní rámec. Nové nařízení o ekologické produkci poskytuje pevný základ a je třeba, aby stejně odolné byly i sekundární právní předpisy, které mají být přijaty. Proto dnes Komise na žádost členských států, Evropského parlamentu, třetích zemí a dalších zúčastněných stran také navrhla, aby nové právní předpisy v oblasti ekologické produkce vstoupily v platnost o rok později, tedy 1. ledna 2022 namísto 1. ledna 2021. Komise podpoří ekologické zemědělství prostřednictvím vhodného politického a právního rámce tak, aby bylo dosaženo cíle, kterým je do roku 2030 ekologicky obhospodařovat 25 % zemědělské půdy.

(KRÁCENO)

Vzhůru do kontejneru. Digitální supermarkety jsou budoucností venkova

Digitální supermarkety bez prodavačů mění švédský venkov. Startupová firma Lifvs jich v zemi provozuje devatenáct. Společnost si vybírá odlehlé oblasti, kde zanikly obchody s potravinami. Na čtyři až pět obchodů společnosti stačí jediný zaměstnanec, když navíc obchod neprosperuje, lze ho jednoduše přemístit. Emma Nilssonová míří do obchodu. Její manžel sklízí na horkém letním slunci seno, rozhodla se mu tedy koupit láhev vody. U pokladny ji ovšem nevítá přátelská lidská tvář, nemůže ani probrat nejnovější klepy. Místo toho vytáhne telefon, přihlásí se do bankovní aplikace a ťuknutím na obrazovku mobilu si otevře zamčené skleněné dveře do prodejny. Poté studuje obsah lednic, které naplnil někdo, koho nikdy neviděla. Vybírá si láhve s vodou, aktivuje si čtečku čárových kódů v mobilní aplikaci, naskenuje kód na láhvi a dalším ťuknutím na displej mobilu platí. Stojí přitom v 22 metrů čtverečních velkém kontejneru napěchovaném lednicemi a plnými policemi – jinými slovy v novém supermarketu ve vesnici Eket ve švédském regionu Skaane. Pro 400 obyvatel vsi činí život mnohem pohodlnějším. „Je to trochu divné,“ svěřila se Emma Nilssonová deníku The Guardian. Švédská startupová firma Lifvs otevřela od začátku loňského roku devatenáct podobných obchodů napříč zemí. Místa si vybírala z tisíců malých vesnic a měst, kde v posledních desetiletích zanikly obchody s potravinami. Ještě v roce 1985 bylo totiž ve Švédsku 8 500 supermarketů, v roce 2010 jich tam zbývalo méně než 3 500.

Anita Erikssonová, která je zodpovědná za provoz, zásobování a úklid nového supermarketu (vedle dalších dvou prodejen v okolí) vnímá strategii firmy Lifvs jako úspěšnější než starší model provozu potravin. „Rozdíl je v tom, že v nich lidé pracovali po celou dobu, kdežto já mám tři obchody a jsme otevřeni 24 hodin denně,“ říká. Cílem provozovatele prodejen je mít jednoho zaměstnance, jenž obstará čtyři či pět obchodů. Prodejny jsou v kontejnerech, které firma může umístit kamkoliv, kde uvidí potenciální trh. Pokud se tam obchodu nebude dařit, může ho přemístit. „Vyvíjí se to opravdu velmi rychle,“ říká Daniel Lundh, jeden ze zakladatelů společnosti. Její supermarkety nabízejí více než 500 druhů zboží a pokrývají většinu toho, co člověk potřebuje – včetně masa, salátů, zeleniny či zmrzliny. Interiér připomíná běžné supermarkety. „Je to kompletní obchod s veškerým sorti-

mentem. Vzhledem k omezenému místu akorát neprodáváme pět druhů kečupu," doplnil Lundh. Vzhledem k tomu, jak moc si obecní úřady ve Švédsku přejí zpět obchody s potravinami, firma místa pro nové prodejny nemusí nijak složitě hledat.

WWW.IDNES.CZ, ČTK, 14. 9. 2020 (KRÁCENO)

Jídlo v Německu je moc levné, tvrdí studie. Mělo by stát až třikrát víc

Pokud by se měly do cen jídla v Německu promítnout náklady na eliminaci dopadů na životní prostředí, stálo by až třikrát víc než dnes. Tvrdí to studie vědců Univerzity v Augsburgu a Univerzity v Greifswaldu. Odpověď možná dává studie německých univerzit, o které informoval portál německé veřejnoprávní televize a rozhlasu Deutsche Welle. Skutečné ceny jídla jsou podle ní skryté, protože nezahrnují sociální a environmentální dopady produkce. Ceny potravin sledovali vědci čtyři roky. Došli k závěru, že kdyby měly být ceny férové, muselo by mleté maso stát třikrát víc a například mléko či gouda téměř dvojnásobek. Ceny by byly vyšší, pokud by zahrnovaly náklady, související se změnou krajiny, energetickou spotřebou, emisemi skleníkových plynů a působením reaktivního dusíku, což jsou dopady spojené s produkcí potravin. „Největší rozdíly jsme sledovali mezi rostlinnou a živočišnou produkcí, protože živočišná produkce je náročnější a trvá déle. Nejvyšší jsou pochopitelně ceny u masa," uvedla Amelie Michalke, spoluautorka zprávy. Naopak skryté náklady nemají takový vliv na ceny ovoce, zeleniny a biopotravin, které už jsou vyšší. Nicméně i tady by se ceny musely narovnat, pokud by se měly zahrnout veškeré náklady. Banány by zdražily o 19 procent (bio banány o 9 procent), rajčata a brambory o 12 procent (bio o 5 procent) a jablka o 9 procent (bio o 4 procenta).

Možná i to se časem změní. Řetězec Penny Market si nechal spočítat, jaké ceny potravin by byly férové a tuto novou politiku se rozhodl otestovat na zákaznících v jedné ze svých prodejen v Berlíně. Výsledky zákazníky udivily. Ceny konvenčního masa v prodejně vzrostly o 173 procent a dokonce bio zdražilo na dvojnásobek současné ceny. Výrazně zdražilo i mléko, jehož ceny stouply o 122 procent a v případě biomléka o 69 procent. „Férové" cenovky má jen osm produktů v obchodě. Cílem je podle Michalke ukázat, že bio je v dlouhodobém výhledu levnější než běžná výroba. Penny Market uvažuje o rozšíření experimentu na více prodejen, pokud se ukáže, že model funguje a lidé mají motivaci podporovat šetrnější produkci. Připustil ale, že k rozšíření politiky povede dlouhá cesta a jídlo zároveň musí zůstat pro část zákazníků cenově dostupné. Reakce zákazníků na vysoké ceny byly různé. Někteří by za čistší životní prostředí nebyli ochotni zaplatit, jiní ano. Obecně je však překvapilo, o kolik by se musely zvýšit. Potraviny v Německu jsou podle mluvčího Penny Marketu tak levné kvůli nemilosrdné rivalitě na trhu mezi velkými řetězci, významné roli diskontů a také slevovým akcím.

WWW.IDNES.CZ, AUTOR: FILIP HORÁČEK, 19. 9. 2020

EU a Čína podepsaly přelomovou dohodu o ochraně evropských zeměpisných označení

Tisková zpráva, Brusel, 14. září 2020

EU a Čína dnes podepsaly dvoustrannou dohodu, která má ochránit 100 evropských zeměpisných označení v Číně a 100 čínských zeměpisných označení v Evropské unii proti neoprávněnému užívání a napodobeninám. Tato dohoda, která byla poprvé uzavřena v listopadu 2019, by měla přinést vzájemné obchodní výhody a spotřebitelům na obou stranách představit zaručené kvalitní produkty. Promítá se v ní odhodlání Evropské unie a Číny naplňovat závazky přijaté na předchozích summitech EU a Číny a dodržovat mezinárodní pravidla, která jsou základem jejich obchodních vztahů.

Pro evropské potraviny a nápoje má čínský trh rychle rostoucí potenciál. V roce 2019 byla Čína třetí destinací, do které se vyvážely zemědělsko-potravinářské produkty EU, přičemž hodnota vývozu dosáhla 14,5 miliardy eur. Devítiprocentní podíl na celkovém objemu unijního vývozu produktů s chráněným zeměpisným označením, včetně vína, zemědělsko-potravinářských produktů a lihovin, činí z Číny druhou nejvýznamnější destinaci. Díky této dohodě budou evropští spotřebitelé moci objevovat i pravé čínské speciality.

Na seznamu zeměpisných označení EU, jež budou v Číně chráněna, jsou vě-hlasné produkty se zeměpisným označením jako Cava, Champagne, Feta, Irish whiskey, Münchener Bier, Ouzo, Polska Wódka, Porto, Prosciutto di Parma a Queso Manchego. Mezi čínské výrobky se zeměpisným označením zase patří například Pixian Dou Ban (fazolová pasta Pixian), Anji Bai Cha (bílý čaj Anji), Panjin Da Mi (rýže Panjin) a Anqiu Da Jiang (zázvor Anqiu).

Po podpisu dohody a souhlasu Evropského parlamentu bude tato dohoda oficiálně přijata Radou. Očekává se, že vstoupí v platnost začátkem roku 2021. Do čtyř let po vstupu dohody v platnost bude její působnost rozšířena, tak aby zahrnovala 175 dalších názvů zeměpisných označení obou stran. Na tyto názvy se uplatní stejné schvalovací postupy jako na původních 100 názvů, které jsou již v dohodě zapsány (tj. posouzení a zveřejnění připomínek).

(KRÁCENO)

Koronavirus: Komise chce, aby byla veškerá opatření omezující volný pohyb v Evropské unii jasnější a předvídatelnější

Tisková zpráva, Brusel, 4. září 2020

Komise dnes přijala návrh doporučení Rady s cílem zajistit, aby veškerá opatření přijatá členskými státy, která omezují volný pohyb v důsledku koronavirové pandemie, byla koordinována a jasně sdělována na úrovni EU. Návrh Komise vytyčuje čtyři klíčové oblasti, v nichž by členské státy měly těsněji spolupracovat:

- společná kritéria a prahové hodnoty při rozhodování členských států o tom, zda zavést cestovní omezení;
- mapování společných kritérií pomocí dohodnutého barevného označování;
- společný rámec pro opatření uplatňovaná na cestující z vysoce rizikových oblastí;
- jasné a včasné informování veřejnosti o veškerých omezeních.

Společná kritéria

V současné době panuje značný nesoulad mezi kritérii, podle kterých jednotlivé členské státy zavádějí opatření omezující volný pohyb v Evropské unii. Komise navrhuje, aby každý členský stát při zavádění omezujících opatření zohlednil tato kritéria:

- celkový počet nově oznámených případů onemocnění COVID-19 na 100 000 ▸

osob v dané oblasti během čtrnáctidenního období;
- procentní podíl pozitivních testů v rámci všech testů na COVID-19 provedených v dané oblasti během sedmidenního období;
- počet testů na COVID-19 provedených na 100 000 osob v dané oblasti během sedmidenního období.

Členské státy by měly tyto údaje každý týden poskytovat Evropskému středisku pro prevenci a kontrolu nemocí. Členské státy by měly tyto údaje poskytovat rovněž pro regionální úroveň, aby se zajistilo, že budou opatření zacílena na ty regiony, kde budou striktně nezbytná. Komise navrhuje, aby za předpokladu, že má členský stát odjezdu míru týdenního testování vyšší než 250 na 100 000 osob, členské státy neomezovaly volný pohyb osob cestujících z jiného členského státu, kde:
- celkový počet nově oznámených případů onemocnění COVID-19 v dané oblasti nepřesáhne 50 na 100 000 osob během čtrnáctidenního období NEBO
- procentní podíl pozitivních testů v rámci všech testů na COVID-19 provedených v dané oblasti je nižší než 3 %.

Společné barevné označování

Na základě údajů poskytnutých členskými státy Komise navrhuje, aby Evropské středisko pro prevenci a kontrolu nemocí zveřejňovalo mapu zemí EU a EHP, aktualizovanou každý týden, se společným barevným označováním, které bude sloužit členským státům i cestujícím. Komise navrhuje toto označování:
- zelená pro oblast, kde je celkový počet nově oznámených případů onemocnění COVID-19 během čtrnáctidenního období nižší než 25 A procento pozitivních testů ze všech testů na COVID-19 je nižší než 3 %;
- oranžová pro oblast, kde je celkový počet nově oznámených případů COVID-19 během čtrnáctidenního období nižší než 50, ALE kde je procentní podíl pozitivních testů ze všech testů na COVID-19 3 % nebo vyšší NEBO kde celkový počet nově oznámených případů onemocnění COVID-19 činí 25 až 150, ALE procentní podíl pozitivních testů ze všech testů na COVID-19 je nižší než 3 %;
- červená pro oblast, kde je celkový počet nově oznámených případů COVID-19 během čtrnáctidenního období vyšší než 50 A kde je procentní podíl pozitivních testů ze všech testů na COVID-19 3 % nebo vyšší NEBO kde je celkový počet nově oznámených případů onemocnění COVID-19 během čtrnáctidenního období vyšší než 150 na 100 000 osob;
- šedá, pokud nejsou k dispozici dostatečné informace pro posouzení kritérií navržených Komisí NEBO pokud je počet testů na COVID-19 provedených na 100 000 osob nižší než 250.

Společný přístup v případě cestujících z vysoce rizikových oblastí

Komise navrhuje jednotný přístup členských států při zacházení s cestujícími z „vysoce rizikových" zón. Členské státy by neměly odmítat vstup osobám cestujícím z jiných členských států. Členské státy, které zavedou omezení volného pohybu na základě svých vlastních rozhodovacích procesů, by mohly vyžadovat:
- aby cestující z oblasti, jež byla klasifikovaná jako „červená" nebo „šedá", buď podstoupili karanténu, NEBO se při příjezdu podrobili testu na COVID-19 – upřednostňovanou možností je test."

V odůvodněných případech mohou členské státy zvážit doporučení, aby se přinejmenším testování na COVID-19 před odjezdem nebo při příjezdu podrobily i osoby cestující z oblasti, jež byla klasifikována jako „oranžová". Členské státy mohou od osob přijíždějících z oblasti, jež byla klasifikovaná jako „červená", „oranžová" nebo „šedá", požadovat předložení tiskopisů s informacemi o dohledatelnosti cestujících v souladu s požadavky na ochranu údajů, a to zejména v případě osob, které cestují letecky. Karanténa by se neměla vyžadovat u cestujících s nezbytnou funkcí či potřebou, jako jsou pracovníci vykonávající kritická povolání, přeshraniční pracovníci, vyslaní pracovníci, studenti či novináři při výkonu své profese.

Jasné a včasné informování veřejnosti

Komise navrhuje, aby členské státy ostatním členským státům a Komisi každý týden poskytovaly podrobnosti o nadcházejících omezeních volného pohybu či o zrušení těchto omezení. Změny by měly být oznamovány týden předtím, než vstoupí v platnost.

Informace by měly být rovněž dostupné na internetové platformě „Re-open EU", kde bude uveden odkaz na mapu, kterou každý týden zveřejňuje Evropské středisko pro prevenci a kontrolu nemocí.

(KRÁCENO)

Jednotné evropské nebe: udržitelnější a odolnější uspořádání letového provozu

Tisková zpráva, Brusel 22. září 2020 Evropská komise dnes navrhuje modernizaci regulačního rámce pro jednotné evropské nebe, a to nedlouho po přijetí Zelené dohody pro Evropu. Cílem je modernizovat uspořádání evropského vzdušného prostoru a vytvořit udržitelnější a účinnější letové trasy. To pomůže snížit emise z letecké dopravy až o 10 %. Návrh přichází v situaci, kdy je kvůli prudkému poklesu letového provozu v důsledku koronavirové pandemie zapotřebí zvýšit odolnost uspořádání letového provozu tím, že se usnadní přizpůsobení dopravních kapacit poptávce. Někdy letadla létají křížem krážem mezi různými bloky vzdušného prostoru, čímž narůstají zpoždění i spotřeba paliva. Účinný systém uspořádání letového provozu znamená přímější trasy a nižší spotřebu energie, což povede ke snížení emisí a k nižším nákladům pro letecké společnosti. Dnešní návrh na revizi jednotného evropského nebe pomůže nejen snížit emise z letecké dopravy až o 10 % v důsledku lepšího řízení letových tras, ale také podpořit digitální inovace otevřením trhu pro datové služby v tomto odvětví.

Nepřizpůsobení kapacit řízení letového provozu by vedlo k dalším nákladům, zpožděním a emisím CO_2. Jen zpoždění v roce 2019 stála EU 6 miliard EUR a vytvořila 11,6 milionu tun CO_2 navíc. Dosud stále vznikají zbytečné emise CO_2 kvůli tomu, že piloti musí létat v přetíženém vzdušném prostoru, místo aby sledovali přímou dráhu letu, nebo že letecké společnosti volí delší trasy, aby se vyhnuly oblastem s vyššími poplatky.

(KRÁCENO)